

Tatabányai Pólya György Általános Iskola

Pedagógiai Programja 2024

*Mottó: „Ne tömjed az anyagot tanítványaidba, hanem
ösztönözzed őket értelmes tanulásra.” /Pólya György/*

Tartalom

Az intézmény és telephely feladat ellátási rendje	4
Bevezető.....	7
Helyzetelemzés.....	8
1. Nevelési program.....	12
1.1 Alapelvek, értékek, célok.....	12
1.2 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés	19
1.3 Egészségfejlesztési program	30
1.4 A pedagógusok feladatai	34
1.5 A kapcsolattartás rendje	48
1.6 A jogviszonylétesítés és a felvételi eljárás szabályai	53
1.7 A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	54
1.8 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai:.....	56
1.9 Az ismeretek számonkérésének rendje:	58
1.10 Tanulmányok alatti vizsgák.....	62
1.11 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	69
1.12 Gyermekek és ifjúságvédelmi feladatok.....	80
2. Helyi tanterv	82
2.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	82
2.2 Kerettanterv, tanórák, óraszámok, tananyag, választható tárgyak, csoportbontás.....	85
2.3 Tankönyvek, taneszközök	126
2.4 Sajátos pedagógiai módszerek:	127
2.5 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése.....	132
2.6 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek.....	137
2.7 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	140
2.8 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek:	144
2.9 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek (A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések).....	148
3. Záró rendelkezések	150
A Pedagógiai Program hatálybalépése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A Pedagógiai program felülvizsgálata.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	151
Melléklet.....	153
1.sz. melléklet.....	153

Az intézmény és telephely feladat ellátási rendje

Intézmény neve:	Pólya György Általános Iskola
Székhelye:	2800 Tatabánya. Tanoda köz 2.
Telephelye:	Esztergomi úti telephely (2800 Tatabánya, Esztergomi u. 6.)
Az intézmény alapítója:	Tatabánya Városi Tanács VB (Tatabánya, Felszabadulás tér 4.)
Az alapítás időpontja:	1979. szeptember 1.
Az intézmény közfeladata:	közoktatás
Az intézmény alaptevékenységei:	alapfokú oktatás
Az alaptevékenység szakágazati besorolása:	852010
Az intézmény alaptevékenységéhez kapcsolódó szakfeladatok:	

562913 Iskolai intézményi étkeztetés

Telephelyén a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos –enyhe értelmi fogyatékos)

852011 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)

852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam)

852021 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)

852022 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam)

855911 Általános iskolai napközi otthoni nevelés

855912 Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése

855914 Általános iskolai tanulószobai nevelés

855915 Sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai tanulószobai nevelése

852000 Alapfokú oktatás intézményeinek, programjainak komplex támogatása

931204 Iskolai diáksport tevékenység és támogatása

841907 Önkormányzatok elszámolásai a költségvetési szerveikkel

682002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése

910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása

Az intézmény közoktatási törvény szerinti típusa: általános iskola

OM száma: 031847

Az intézmény törzsszáma: 387820

Az intézmény tagozatai és évfolyamainak száma: nappali tagozatos, nyolc évfolyamos általános iskola

A feladatellátást szolgáló vagyon:

helyrajzi száma: 11569

címe: 2800 Tatabánya, Tanoda köz 2.

helyrajzi száma: 11155

címe: 2800 Tatabánya, Esztergomi u. 6.

A tárgyi eszközöket az intézmény leltára tartalmazza.

A használatba adott vagyon feletti rendelkezési jog: A feladatellátást szolgáló vagyon feletti rendelkezési jogot Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata gyakorolja, kezelési jogával megbízza az intézmény vezetőjét.

Az intézmény SZMSZ elkészítésének, módosításának felelőse az igazgató.

Az intézmény maximális tanulólétszáma: *1092 fő*

Pólya György Általános Iskola székhelyén: 700 fő

Esztergom úti telephely: 504 fő

Az intézmény bélyegzőjének felirata és lenyomata:

Székhely:

Pólya György Általános Iskola
2800 Tatabánya Tanoda köz 2.

Telephely:

Pólya György Általános Iskola
Esztergomi úti telephelye
2800 Tatabánya, Esztergomi u. 6.

Használatára jogosultak köre:

- **igazgató**
  - *igazgatóhelyettesek*

A bélyegzők leírását és használatának rendjét külön szabályzat tartalmazza

Az intézmény önálló jogi személyiség, képviselétét teljes hatáskörben a fenntartó által megbízott igazgató látja el.

Az intézmény szervezeti egységgel, hozzárendelt költségvetési szervvel nem rendelkezik.

Az intézmény vállalkozási feladatot nem végezhet.

Bevezető

Iskolánk 2021. szeptember 01-jével felvette Pólya György matematikus nevét. Mint Pólya György Általános Iskola 1979-ben, a Nemzetközi Gyermekekben nyitotta meg kapuit.

Intézményünk 8 évfolyamos általános iskola. A fenntartó által kiadott Szakmai Alapdokumentum szerint fő feladatunk az iskolaérett, tanköteles korú gyermekek műveltségének megalapozása, illetve az alapkészségek kialakítása. A normál osztályok mellett a Sárberki Minerva Alapítvány által támogatott képességfejlesztő osztály is működik, amely a tehetséggondozást tűzte ki célul.

Korlátozott létszámban (osztályonként 2-3 fő) ellátja a tanulásban akadályozott, az ép értelmű, testi, hallás, látás és beszéd fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető és organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatását.

Pedagógiai programunk az alapkészségek kialakításán túl megismerteti a gyermekekkel az informatika oktatás alapjait. Nagy hangsúlyt fektetünk a differenciált oktatásra, a felzárkóztatásra, és természetesen a tehetséggondozásra egyaránt. Fontos, hogy gyermekeink tudása használható legyen, az alapvető információkat helyesen tudják kezelni az életben.

Célunk az, hogy eleget tegyünk az oktatásban felmerülő korszerű igényeknek, módszereknek. Mivel iskolánkban tehetséggondozás, felzárkóztató képzés is egyaránt folyik, éppen ezért fő célunk a különböző egyéni képességgel rendelkező gyermekek optimális módon történő tanítása, nevelése.

Telephelyünk Újváros legrégebbi általános iskolája. E helyen 1952 óta folyik a tatabányai gyerekek oktatása, nevelése. Elkészülte idején fiatal bányászcsaládok éltek ebben a városrészben. Kezdetben a tanulói létszám elérte, alkalmanként túlhaladta az 1200-1500 főt. A város terjeszkedése, új iskolák épülése, majd lakosainak fokozatos öregedése miatt az iskoláskorúak száma csökkent.

Helyzetelemzés

A Pólya György Általános Iskola székhely helyzetelemzése

Iskolánk múltja, története arra kötelez bennünket, hogy nevelő-oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk iskolánk, a lakóhely történetének, hagyományainak megismertetésére, iskolánk, a lakóhely iránti szeretet felébresztésére, az itt élő különféle világnézetű és nemzetiségű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására – mindezt kiterjesztve a haza történelmének, hagyományainak megismertetésére és szeretetére is.

Intézményünk fenntartója a Tatabányai Tankerületi Központ. A fenntartónk által kiadott szakmai alapdokumentum okirat szerint alapfeladataink:

A 6-14 éves iskoláskorú fiatalok részére biztosítani az általános iskolai nevelést és oktatást.

Felkészíteni a tanulókat az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére, valamint az alapvizsgára.

A társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a harmonikus testi és lelki fejlődéshez, valamint a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességek és igények kialakítása.

Az alapfeladatok megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik. A szülők igényeinek megfelelően megszervezzük a tanulók egész napos nevelését. Eleinte kizárólag a lakótelepen élő családok gyerekei jártak ide, végezték itt tanulmányaikat. Később, a városban elsőként tagozatként vezettük be az informatika tantárgy oktatását, s ezzel a csökkenő gyerek létszám mellett is tudtunk évfolyamonként 2-3 osztályt indítani. 1990. után országszerte és városszerte is jelentős mértékben csökkent a tanköteles gyerekek száma. Közülük egyre többen kis létszámú osztályba való elhelyezésről szóló javaslatot kaptak. Ezért a fenntartó kis létszámú osztályokat indított, az egyik ilyen osztály működtetését vállaltuk. A tantestület tanítói, tanárai meg akartak felelni az új feladatnak, ezért többen is fejlesztő pedagógusi szakképesítést szereztek. 2000 óta a tehetséggondozás került előtérbe. Ekkor indult nálunk az első képességfejlesztő, tehetséggondozó osztály a Minerva Alapítvány támogatásával. Az új feladatnak való megfelelés érdekében a tantestület ismét tanult, képezte magát. 2011. óta Tehetségpont vagyunk, sok tehetséges tanulónk méreti meg magát városi, megyei versenyeken, ér el kiváló helyezéseket, vagy nyer felvételt a nyolc- és hatosztályos gimnáziumi osztályokba. Az évek során az intézmény tanulóinak összetétele is megváltozott. Kifutottak a kis létszámú osztályok, a tehetséggondozó osztályoknak köszönhetően folyamatosan nő a tanuló létszám, város teljes

területéről kéri felvételüket hozzánk. Iskolánk pedagógusainak köszönhetően nem csupán külsejében újult meg az iskola, belső tartalommal is meg tudtuk tölteni.

A tantestület folyamatosan megújulni képes, tagjai megalapozott szakmai tudással, nyitott szemlélettel és pedagógiai elkötelezettséggel rendelkező nevelőegyeniségek.

Tárgyi feltételeink jók.

Tornateremmel, sportudvarral, nyolcezer kötetes könyvtárral, interaktív táblákkal, továbbá jelentős számítógépparkkal rendelkezünk.

Harmadik osztálytól tanítunk informatikát. Emelt óraszámban oktatjuk az angol és német nyelvet 5- 8. évfolyamon.

Minerva osztályainkban néptánc, furulya, görkorcsolya oktatás folyik a magyar és matematika tantárgyakat bontott csoportban sajátítják el a gyerekek.

A tanórákon tanultak kiegészítésére sokrétű szakköri foglalkozáson nyílik lehetőség, amelyek többsége a különféle művészeti ágakban való tevékenykedést, elmélyedést teszi lehetővé a tanulók számára.

Nevelő-oktató munkánkban törekszünk alkalmazkodni a beiskolázási körzetünkben élő családok igen eltérő szociális és kulturális helyzetéhez.

Fontos feladatunknak tartjuk a tanulók családi körülményeit tapintatosan, objektíven feltárni. A hátránnyal induló, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára felzárkóztatást, a tehetséges, jó képességű gyermekek részére tehetséggondozást szervezünk tanórán és tanórán kívül. Ha kell, igényeljük iskolán kívüli partnereink – a pedagógiai, a szociális, az egészségügyi, a kulturális hálózat segítségét is.

Igyekszünk a társadalom, a szülők, a tanulók igényeit felmérni, azoknak megfelelni, egyeztetve a pedagógusok nevelési igényeivel.

Ezért fontos feladatunknak tartjuk olyan – szabad, független, emberséges, művelt, testileg, lelkileg egészséges – személyiségek nevelését, akik jó önismerettel rendelkeznek, ismerik képességeiket, lehetőségeiket, céljaikat, akik tisztában vannak céljaik eléréseinek alapvető módszereivel, képesek az önmegvalósításra.

A telephely helyzetelemzése

Beiskolázási körzetében élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik; tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását.

Intézményünkben minden évfolyamon tapasztaljuk, ahogy a társadalomban úgy az iskolába érkező gyerekek között is tovább nőnek a különbségek.

Csaknem minden évfolyamon van sajátos nevelési igényű tanuló, akik nevelése- oktatása a többi gyerekekkel azonos osztályban történik.

SNI-s tanuló, elsősorban tanulásban akadályozott és beszéd fogyatékos

Ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Iskolánk segíti a hátrányos helyzetű, jó képességű tanulókat:

- 2006-ban indult a „Másként ugyanoda” inkluzív oktatás bevezetése c. HEFOP 2.1.6 pályázat. A pályázati lehetőséget kihasználva eszközöket, felszereléseket szereztünk be.
- A pedagógiai program kiegészült a SNI-s tanulók eltérő tantervével, így lehetőség nyílt az integrált oktatásra. A pedagógusok továbbképzéseken készültek fel az integrált oktatásra.

Iskolánkban minden pedagógus rendelkezik a megfelelő szakirányú végzettséggel.

A szükséges fejlesztést főállású fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus végzi.

- Biztosítjuk a tanulóknak: a reggeli és délutáni ügyeletet, a napközit, szakköröket, sportköröket.
- Az intézmény személyi feltételeit 100%-kos szakos ellátottsággal biztosítjuk.
- A tantestület tagjai folyamatosan át- és továbbképzik magukat.
- Függetlenített gyógypedagógus-fejlesztőpedagógus, iskolaorvos, védőnő segíti munkánkat.
- gazdasági és vállalkozási ismereteket oktatunk
- speciális környezeti nevelés

- sokszínű szabadidős tevékenység
- tehetséggondozás

Iskolánk 18 tantermes iskolaként működik. Szaktantermeink: technika, művészeti, nyelvi, informatika, fejlesztő, kémia, tánc. A tantermek berendezése folyamatosan felújításra szorul. Szemléltető eszköz ellátottságunk megfelelő, pótlása folyamatos.

Könyvtárunkat tágas, olvasótermi résszel bővítettük.

Tantestület és az iskola minden dolgozója szellemi és fizikai energiáját arra fordítja, hogy probléma érzékenységgel, rugalmassággal és hivatásszeretettel válaszokat keressen és találjon az iskolánkba járó tanulók együttképzésére, oktatására- nevelésére.

1. Nevelési program

1.1 Alapelvek, értékek, célok

A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.

A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

(2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről)

A helyi értékek meghatározása

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze nevelő-oktató munkáját, melynek középpontjában a tanulók állnak.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolákban történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amelyet alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg. Törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, pedagógusok a gyerekek szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté az oktatásügyben és a közéletben. Feladatunknak tekintjük az intézményünkben felhalmozott tudás megosztását intézményünkön kívül is.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóiban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális értékrend
- az emberiség közös értékei
- a demokrácia értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülőket.

Célunk a tehetséggondozó iskola megteremtése és működtetése.

Célrendszerünk

A korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag elsajátíttatása a tanulóinkkal (irányadó dokumentumok: NAT2020, helyi tantervek).

A tanítás során törekszünk arra, hogy a tanulók részére nyújtott tájékoztatás és ismeretközlés tárgyilagos és többoldalú legyen.

A tantervi követelmények teljesíttetése a tanulókkal.

Személyre szabott, vagy a csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoporthoz képesti képességei, érdeklődése alapján.

A valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése. Kiemelt terület a zenei nevelés. A zenei nevelés nélkülözhetetlen a személyiség kiegyensúlyozott fejlődéséhez, hatékonyan képes hozzájárulni az egyén általános tanulási teljesítményének eredményességéhez, és kedvezően befolyásolja a szocializációt.

Az SNI-s, BTM-N-es és hátrányos helyzetű diákjaink támogatása, szakszerű megsegítése.

Az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal.

Folyamatosan fenntartjuk a magas színvonalú munka személyi feltételeit, lehetőségeinkhez mérten megteremtjük ennek tárgyi feltételeit.

Arra törekszünk, hogy adminisztratív munkánk, tanügyi dokumentumaink rendezettségükkel és precizitásukkal jól szolgálják a tartalmi munkát.

A pedagógustestület önmagára nézve kötelezően betartandó követelménynek tekinti a személyes példaadást:

- önmagával szembeni szakmai igényesség terén,
- a munkafegyelem terén,
- az etikus magatartás terén,
- az egymás közötti, illetve a gyerekekkel, a szülőkkel való kapcsolatában (türelemre, megértésre törekvés, tisztelet, segítőkészség, kölcsönös bizalom, felelősségvállalás).

Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait.

A fenntartóval, működtetővel korrekt kapcsolatra törekszünk.

Célunk, hogy az iskola épülete és az intézmény légköre megfeleljen a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményeinek.

Az iskolában folyó nevelő és oktató munka pedagógiai feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Kiemelt figyelmet fordítunk a kreativitás fejlesztésére, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére, az érési folyamatuk követésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítására és a mentális képességek célirányos fejlesztésére, az önálló tanulás és az önművelés alapozására törekszünk.

A felső tagozat *hetedik-nyolcadik évfolyamán* folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

Eszközök

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak többsége a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- van elképzelése saját közelebbi és távolabbi jövőjéről, sorsáról.

1.2 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.
Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
2. A tanulók értelmi nevelése.
Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
5. A tanulók akarati nevelése.
Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
6. A tanulók nemzeti nevelése.
Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
7. A tanulók állampolgári nevelése.
Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
8. A tanulók munkára nevelése.
Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.
Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladataink:

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.
  - a) Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.
  - b) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
  - c) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
  - d) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.

- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományörző tevékenységek

- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: október 23-a, március 15-e évfordulóján, június 04-én, karácsonykor, a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján.
- Márton nap, Mihály nap, Luca nap, Mikulás, Gergely nap, DÖK nap
- Tízévenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kerül kiadásra.
- Fontos feladat a telephely egykori névadójának, Móra Ferenc emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és városi szintű Móra Ferenchez kapcsolódó rendezvények megszervezése,

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott

küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola vezetője által megbízott pedagógus segíti.

- c) **Diákétkeztetés.** A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.
- d) **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
  - A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
  - További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt (szakkörök, egyéni tehetséggondozás, gazdagító foglalkozások, tehetséggondozó műhelyek) .
  - A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
    - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
    - akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.
  - Minerva-program
    - A Sárberki Minerva Alapítványt egy innovatív tanítói csoport kezdeményezésére hoztuk létre iskolánkban 2000-ben azzal a céllal, hogy tanulóink sokirányú fejlesztését, a tehetséges gyerekek gondozását, felkészítését az Alapítvány nyújtotta eszközökkel oldjuk meg, és saját munkánkat színvonalasabbá, hatékonyabbá, eredményesebbé tegyük.

- Pedagógiai kutatások vizsgálták a tanulói eredményesség és az osztálylétszám összefüggéseit, és bizonyították, hogy hagyományos módszerek alkalmazása mellett is eredményesebb a kisebb létszámú csoportban végzett munka..
- Az alapítványi osztályokban csoportbontásban dolgozunk, s emellett osztályainkban – a nem alapítványiakban is- korszerű pedagógiai módszerekkel és eszközökkel erősítjük fel a csoportbontás hatékonyságát. (projectmódszer, kooperatív technikák, drámapedagógia, folyamatos differenciálás)
- Az alsós alapítványi osztályokban két pedagógus van jelen a napi munkában, akik tantárgycsoportokat tanítanak, folyamatosan összehangolják tevékenységüket, ezzel is biztosítva a tantárgyak közti koncentrációt.
- A program célja, hogy tanulóinkat képességeikhez és önmagukhoz mértén differenciáltan fejlesszük. Ennek egyik hatékony eszköze, hogy megtanítjuk őket tanulni, a fogékonyságukat és érdeklődésüket kihasználva változatos módszerekkel, folyamatos tevékenykedtetéssel tesszük őket érdekeltté a tudás megszerzésére.
- A csoportokon belül átlátjuk a gyerekek munkáját, és délután olyan játékos, mozgásos foglalkozásokat tartunk, biztosítunk, amelyek az alapkészségeket, képességeket erősítik, segítik a tananyag beépülését. (gyurmázás, gyöngyfűzés stb.)
- A délutáni foglalkozások alaptevékenysége a néptánc, amely fejleszti többek között a ritmusérzéklet, a koncentrációt, a mozgáskoordinációt, közösségi élményt nyújt, megismerjük hagyományainkat, a régi gyerekjátékokat, népszokásokat, általa őrizzük a népi kultúrát.
- Minden 1-4. osztályos tanuló heti két alkalommal vesz részt néptánc foglalkozáson. Felső tagozaton önkéntesen választható, így nívócsoport működik.
- Az alapítványi támogatásból számos más foglalkozást is tudunk biztosítani, főként olyat, amely a néptánchoz hasonlóan sokoldalú fejlesztést biztosít (görkorcsolya, foci, röplabda, kosárlabda, furulya, énekkar, népi ének, kézműves foglalkozások, tehetséggondozó szakkörök.).
- Emellett könnyen eljuthatunk múzeumokba, színházakba, koncertekre, erdei iskolába, mert az anyagi feltételeket az alapítvány biztosítja.

- Az alapítványi osztályokban is ugyanazt, az iskola Pedagógiai Programjában és helyi tantervében megjelölt tartalmakat tanítjuk, de a csoportbontásnak köszönhetően lehetőség van az ismeretek elmélyítésére, sulykolásra.
- Az alapítvány minden általa vásárolt taneszköz használatát a nem alapítványi osztályok számára is biztosítja.
- Fontosnak tartjuk a szemléltetést, a konkrét tapasztalást, a tevékenykedtetést, hogy az olvasott, látott, hallott ismeret jobban beépüljön, bevésődjön.
- A folyamatos tehetséggondozásnak köszönhető, hogy városi, megyei versenyeken kiemelkedő eredményeink születtek az utóbbi években, és több alkalommal jutottunk be országos versenyekre is humán és reál tárgyakból egyaránt.
- Tanulóink művészeti produkcióikkal fellépnek iskolai rendezvényeinken és városi bemutatókon, megnyitókön (Ablaknyitogató, Almakoncert).
- Az alapítvány segítségével nyári tábort szervezünk két turnusban -ezzel is segítve a gyerekek nyári felügyeletét-, ahol tartalmas programokat biztosítunk táborozó gyerekeinknek.
- A Minerva-program az iskolai élet minden területén segíti, gazdagítja mind a tanulók és szülők életét, mind a pedagógusok munkáját, alkalmazhatjuk mindazt a felhalmozott tudást, amelyet a kislétszámú osztályokba járó gyerekek fejlesztéséhez és a tehetséges tanulók gondozásához az évek során megszereztünk.

e) **Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.**

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

- f) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- g) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- h) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- i) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos

ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

- j) **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy autóbuzos tanulmányi kirándulásokat szerveznek a szűkebb és tágabb lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.
- k) **Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- l) **Erdei iskolák, sí tábor, egyéb táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, a sí tábor, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- m) **Az EFOP 3.3.5 tanórán kívüli informális és nem formális tanulási technikáinak módszertana.** A tanórán kívüli informális és nem formális tanulási technikáinak módszertanának alkalmazása, a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nem formális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosításával, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztésével, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakításával. Ezek az alábbi tevékenységek során valósulnak meg:
- aktív, fejlődést biztosító szabadidő eltöltése és a készségfejlesztő tevékenységek végzése,

- személyiség- és készségfejlesztő programok szervezése,
- konstruktív és értékközpontú nevelés megvalósítása,
- az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása,
- az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményalapú tanulás módszertani megalapozására,
- a tanulás közösségi élménnyé formálására.

Az EFOP-3.2.1-15-VEKOP-17 projektben kifejlesztett tartalmakhoz kapcsolódó szakmai együttműködések, közös tanulási alkalmak megvalósítása kedvezően befolyásolják a bevont pedagógusok, s rajtuk keresztül az érintett köznevelési intézmények innovációs hajlandóságát.

A tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása hozzájárul a tanulók (1-7. évfolyam) NAT kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez. A nem formális oktatási programok felhasználása növeli a tanulási motivációt, mely a lemorzsolódás csökkenésére van jótékony hatással, továbbá fejleszti a tanulók szociális (egyéni és társas) kompetenciáit.

Mindezek az alábbi területeken eredményezhetnek pozitív változást:

- a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenése,
- a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növekedése,
- az egész életen át tartó tanulóhoz való hozzáférés elősegítése,
- az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlődése.

A módszertan egyik fő célkitűzése a tanulói alkalmazkodás képességének megalapozása az egész életen át tartó tanulóhoz szükséges készségek elsajátításának elősegítése révén, annak érdekében, hogy a jövő állampolgárait felkészítse többek között a 21. századi folyamatos technológiai fejlődéssel és az információs és kommunikációs technológiák óriási térhódításával járó változásokra.

- n) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- o) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- p) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- q) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- r) **Hit- és vallásoktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.
- s) **Napközi otthon, tanulószoba.** Amennyiben a szülők igénylik - a tanítási napokon a délutáni időszakban - az alsó tagozaton napközi otthon, az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon – igény esetén – összevont napközis csoport üzemel, ha ezt legalább 10 tanuló szülője igényeli. Minden évben áprilisig felmérjük a következő tanév igényeit.

1.3 Egészségfejlesztési program

Nevelésünkben különös hangsúlyt kap, hogy az iskola kialakítsa az igényt az egészséges életmód iránt. Tudatosítanunk kell tanulóinkban, hogy az egészség érték, annak megóvása minden ember elemi érdeke és feladata. Célunk tanulóink pozitív gondolkodásának fejlesztése, szemléletének alakítása annak érdekében, hogy egészséges felnőttként feleljenek meg az élet kihívásainak.

Egészségnevelési feladatok:

- Higiénés magatartásra nevelés.
- A környezeti higiénére való nevelés területei: A település, lakókörnyezet, iskola, lakás, közvetlen tanulói környezet higiénéja.

- Egészséges táplálkozásra nevelés.

- Egészséges mozgásfejlődés biztosítása:

A rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése.

A sportolás szükségletté tétele.

Erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése.

- Baleset megelőzésre, az egészség megóvására nevelés:

Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére.

Az elsősegélynyújtás alapjainak megismertetése, alkalmazása.

A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése.

Mentálhigiéné:

- A lelki egészség megóvására nevelés.
- A problémamegoldó, konfliktuskezelő képesség fejlesztése.
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés.
- Családi életre nevelés.

Tevékenységi formák az egészségnevelés terén kitűzött célok megvalósításához

- Testnevelés órákon:

Az általános iskola első és ötödik évfolyamán a 2012-2013-as tanévtől bevezetésre került a mindennapos testnevelés, felmenő rendszerben. Évente egy alkalommal – áprilisban – mérjük a

tanulók fizikai állapotát. A tanulókat testnevelés óráról átmeneti időre mentheti fel a szakorvos, ill. a gyermek házi orvosa.

- A gyógytestnevelés órákon:

A tanulók egy részének egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített – vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő a számukra, szakorvosi vélemény alapján.

Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembe vételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja, ahol megjelenésük és aktív részvételük kötelező.

- Tevékenységi formák egyéb órákon:

Osztályfőnöki órákon egészségnevelési témákat dolgozunk fel, melynek során kiemelt fontosságú a testi egészség mellett a lelki egészség és a preventív tevékenység. Bizonyos témákban külső szakember meghívása.

- Tevékenységi formák tanórán kívül:

A napközis csoportokban a délutáni szabadidőben sportfoglalkozásokat tartanak a pedagógusok. Módszereiben főként mozgásos játékokra épül.

Sportköri foglalkozásokat szervezünk tanulóinknak (kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás)

Támogatjuk és elősegítjük tanulóink sportegyesületekben való sportolását.

Osztálykirándulásokon, táborozások alkalmával az egészséges életre nevelés kiemelt hangsúllyal szerepel.

Részt veszünk a gyerekekkel, s mozgósítjuk a szülőket is a városi egészségnevelési programokra.

- Szabadidős programok:

Osztályprogramok a szabad levegőn az évszakokhoz igazodva (séta, túrázás, akadályverseny, téli sportok, kerékpározás, szabadtéri játékok).

Egészségnevelési feladataink megoldásában kiemelt jelentőségű a napközi otthon, tanulószoba és a menza. A helyes szokásrend kialakítására, gyakoroltatására itt van idő és lehetőség.

Egészségvédelem

Az egészségvédelem terén a családdal együttműködve kialakítjuk tanulóinkban a legfontosabb egészségmegőrző szokásokat, felkészítjük őket az egészséget károsító veszélyeinek felismerése. (dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás)

A segítő kapcsolatok partneri csatornáinak feltérképezése:

- Szülők (család)
- Szülői munkaközösség
- Iskolaorvos
- Gyermekvédelmi felelős
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Védőnői hálózat
- Rendészeti szervezet

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (közösségi nevelés, biológia, természettudomány, környezetismeret és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg, amelyekhez az iskolavédőnyújtó nyújt szakmai segítséget.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Felkészíteni tanulóinkat az alapvető elsősegély nyújtási ismeretekre, melyeket a mindennapi gyakorlatban is alkalmazni tudnak. Megtanítani tanulóinkat a vészhelyzetben való viselkedésre, segélyhívásra.

Szinterei:

- a) Tantárgyi keretben- elsősegély nyújtási ismeretek elméleti és gyakorlati megismerése.
- b) Tanórán kívüli foglalkozásokon keretében - elsősegély nyújtási ismeretek elméleti és gyakorlati megismerése az iskolai védőnyújtó segítségével.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban azok a tevékenységformák szolgálják, amelyek a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódónak.

1.4 A pedagógusok feladatai

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munka idejének nyolcvan százalékát (kötött munka idejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával tölti
- Heti teljes munka idejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munka idejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munka idejének neveléssel-oktatással lekötött munka idején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon

- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.

- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

13. Az iskola képvisellete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.

- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe. (Tehetségíd)
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az osztályfőnöki munka tartalma

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket. (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.

- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (éremjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
  - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
  - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
  - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
  - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
  - Az osztály diákközösségének vezetői.
  - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
  - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
  - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján

- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

- a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin
- A házirend szabályainak megbeszélése.
  - Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
  - Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
  - Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
  - Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
  - Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
  - A kerékpáros közlekedés szabályai.
- b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák
- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
  - Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
  - Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
  - Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
  - Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
  - Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
  - Megemlékezés az iskola névadójáról.
  - Osztálykirándulás előkészítése.
- c) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően
- A tanulást is tanulni kell
  - Tanulást segítő tevékenységek

- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbíráló
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápoltság, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság

- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége

- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

1.5 A kapcsolattartás rendje

A szülő és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató partnerkapcsolati fejlesztéseinket tudatos terv szerint hajtjuk végre. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein,
- évente két fogadóórán.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

c) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

d) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

e) Nyílt tanítási órák.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

f) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási órák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján az iskolavezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola vezetőjével, valamint nevelőitől előre egyeztetett időpontban kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyetteseinél.

A tanuló és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

9. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

10. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskolavezetőségéhez, az osztályfőnökökükhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.

11. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkal.

Az pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

2. Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetőség ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések,
  - munkacsoportok
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgató az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgató, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatóval, vagy a köznevelési tanáccsal.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;

- kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola vezetőségével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) és a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
9. Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

1.6 A jogviszonylétesítés és a felvételi eljárás szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
  - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - a gyermek lakcímkártyáját;
  - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
  - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
  - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
  - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
  - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

1.7 A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a Pedagógiai Program "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetében meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2. évfolyamtól a 8. évfolyam végéig minden tantárgyból legalább az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.

Ha a tanuló a 2. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

Ha a tanuló a 2. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig a tanév végén három tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, a nevelőtestület mérlegelésétől függően javító vizsgát tehet, vagy az évfolyamot ismételni köteles.

Ha a tanuló a 2. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

A tanuló – a szülő írásbeli kérelmére- a 2. évfolyam félévétől a 8. évfolyam végéig igazgatói engedéllyel megismételheti abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne.

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása: együtt a kettőszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák húsz százalékát meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

A magasabb évfolyamba lépéshez a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- mulasztásai miatt engedélyezték;
- magántanuló volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsgát le kell tenni a készségtantárgyak kivételével minden tantárgyból.

Az autizmussal élő tanuló tovább haladásának feltételei:

- Az egyénre szabott tanterv és fejlesztési terv jellegéből fakadóan a továbbhaladás feltételei is egyénileg változóak és a szakember-szülő konszenzusán alapulva változóak
- Alapelv, hogy mindenkor a gyermek érdekeit kell elsődlegesnek tekinteni.

1.8 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai:

A szülőnek joga írásban kérelmezni gyermeke iskolaváltását, átvételét másik iskolába.

- A kérelem elbírálása során az iskola köteles alkalmazni az egyenlő bánásmód követelményét.
- Az iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.
- Előnyben kell részesíteni a különleges helyzetű tanulót. Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló
  - halmozottan hátrányos helyzetű, vagy
  - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
  - testvére az adott intézmény tanulója, vagy
  - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
  - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.
- Az iskolai osztályra megállapított maximális létszámtól a tanítási év során csak akkor lehet eltérni, ha tanuló átvétele, felvétele miatt ez indokolt.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével dönt az igazgató.
- Ha a körzeten kívül tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

A beiratkozás formai követelményei

- a gyermek személyazonosító igazolványa
- a gyermek lakcímkártyája,
- a szülő (gondviselő) nyilatkozata,

- magasabb évfolyamon az iskolai bizonyítvány, amely igazolja, hogy a tanuló az előző évfolyam követelményeit teljesítette,
- az iskola igazgatójának támogató döntése.

Az osztályba, a csoportba sorolás szabályai:

Az iskolába felvett tanuló osztályba sorolásáról az iskola igazgatója dönt, figyelembe véve az osztályok törvényi maximált létszámát, az egyes osztályok közötti arányos elosztás elvét, az integrált oktatásban részesülők arányát.

Másik osztályba, csoportba kerülést a szülő írásban kérheti, melyet indokolni kell. A kérelem elbírálása az igazgató jogköre.

Tanév közben iskolánkba érkező tanulók esetleges lemaradásainak pótlására felzárkózási időt biztosítunk, a tanulók segítséget kaphatnak a szaktanároktól. Indokolt esetben az egyes tantárgyakból képességfelmérő feladatsorokkal kell az egyéni felzárkóztatás indokoltságát kideríteni.

Különbözeti vizsga

- Különbözeti vizsga letételét iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola.
- Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
- A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

1.9 Az ismeretek számonkérésének rendje:

Az írásbeli beszámoltatás formái

Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak. Azoknak a tanulóknak, akik a dolgozatot hiányzás miatt nem írták meg, két héten belül pótolniuk kell. Egy nap legfeljebb két témazárót íratunk.

A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Az 1-4. évfolyamon az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek matematikából, magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája, annak javuló és romló tendenciája alapján kell meghatározni. Az osztályzatot az érdemjegyek átlaga adja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek, stb. értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 32 %	elégtelen (1)
33 - 50 %	elégséges (2)
51 - 75 %	közepes (3)
76 - 90 %	jó (4)
91 - 100 %	jeles (5)

Az SNI/BTMN tanulók teljesítményének érdemjegyre váltása ettől eltérhet.

A tanulók és szüleik számára egyértelműen kell jelölni az írásbeli munkákon azt, hogy az elért teljesítmény hogyan viszonyul a maximális teljesítményhez. Ezt vagy a százalékos eredmény feltüntetésével, vagy a következő képlet alkalmazásával (esetleg a két jelölés együttesével) tesszük meg: $\text{Elért pontszám} / \text{maximális pontszám}$

Az osztályzatot beírjuk az elektronikus naplóba.

Dolgozatokat: mindenki igyekezzon a lehető legrövidebb időn belül kijavítani, és értékeléssel együtt a tanulónak átadni, majd visszagyűjteni. A szülőnek is joga, hogy a dolgozatokat fogadóórán, vagy szülői értekezleten megtekintse.

A témazárókat, a tanévben előírt dolgozatokat 1 évig köteles minden szaktanár megőrizni.

Félévkor, év végén a tanulók teljesítményének elbírálásánál az osztályzatok jellegük súlya szerint kerüljenek beszámításra. Az első félév teljesítménye is beszámít az év végi osztályzatba. Vegyük figyelembe az előmenetel tendencia jellegét. Egy hónappal a félév értékelése előtt a szülőt tájékoztatni kell arról, ha gyermeke bukásra áll (a minimum követelményeket nem tudja teljesíteni). A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak jegyeit. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni. Év eleji és év végi felmérést alapos ismétlés, rendszerezés, összefoglalás után ellenőrző, minősítő funkcióval iratunk.

Az otthoni, napközis, tanulószobai, felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A napközis és tanulószobai foglalkozások feladatai:

Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Segédkönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

Önellenzésre, önértékelésre nevelés.

A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége.

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákokat állandó önellenzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák lehetőleg tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!

- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Hétféjére és a tanítási szünetek idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik tanórától a másokra szokásos.
- A tanulók másnapra történő összes felkészülési ideje az 1-3. évfolyamon ne legyen több 45 percnél, a 4-8. évfolyamon 90 percnél.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

1.10 Tanulmányok alatti vizsgák

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok, valamint a 22/2013.(III.22.) EMMI rendelete egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló szabályok szerint szervezzük meg.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
  - javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg, a helyi tantervnek megfelelően

8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak, egyéni elbírálás alapján felmentéstől függően:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI		
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI		
Etika/Hit-és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI		
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Etika/Hit és erkölcsstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	vagy SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Hon- és népismeret			GYAKORLATI
Dráma és színház			GYAKORLATI
Állampolgári ismeretek			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

9. A vizsgák előkészítése:

A vizsga jogszerű előkészítéséért és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért az igazgató felel.

A vizsgák háromtagú vizsgabizottság – elnök, kérdező tanár, ellenőrző pedagógus – előtt történnek. A bizottságba, amennyiben erre lehetőség van, legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tárgy tanítására. A vizsgabizottságot az igazgató bízza meg. Az elnök felelős a vizsga törvényes lebonyolításáért, a bizottság szakszerű működéséért és az iratok szabályszerű kitöltéséért.

A vizsgák anyagát a megbízott szaktanár állítja össze és azt a vizsga előtt két nappal bemutatja az igazgatóhelyettesnek.

Vizsgák reggel nyolc óra és délután tizenhárom óra között szervezhetők. Egy vizsganapon egy tanulónak legfeljebb 3 vizsga szervezhető. A vizsgázónak legalább 10 perccel a vizsga kezdete előtt meg kell jelennie a helyszínen. A vizsgák között 15 perc pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani.

A vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.

Az írásbeli feladatlapokon és a tétellapokon (szóbeli, gyakorlati vizsga esetén) szerepelnie kell a vizsgázó nevének, osztályának, a tantárgy nevének és a vizsga pontos idejének, alul a kapott érdemjegynek (szóval és számmal pl. közepes (3) és a kérdező tanár aláírásának. A feladatlapot és a tétellapot a kérdező tanár írja alá, a tétellapot és a jegyzőkönyvet az elnök vezeti.

10. A vizsga szabályai:

Az írásbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként 60 perc.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kiosztja a feladatlapokat.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a kérdező tanár alakítja ki.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
- A feladatlapot a kérdező tanár közvetlenül a vizsga befejezése után piros színnel kijavítja és leosztályozza.

- Elégtelen írásbeli vizsga esetén a tanuló szóbeli javításra kap lehetőséget.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére, ill. a szakértői vélemény szerint az igazgató engedélye alapján:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy a vizsgázó az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.
- Ebben az esetben a tétellapra a feltett kérdések mellé minősítés kerül, alulra pedig a végleges osztályzat és az aláírás.

A szóbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként 10 percnél több nem lehet.
- A felkészülésre vizsgatantárgyanként legalább 30 perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában vagy a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésre álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- A tételre egy érdemjegy adható. Póttétel húzása esetén (a két érdemjegy átlaga adja a végleges osztályzatot) az osztályzatot a póttételre kapott pontszám megfelelésével kell megállapítani.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére, illetve a szakértői vélemény szerint az igazgató engedélye alapján:

- a 30 perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni,
- engedélyezni kell, hogy a tanuló szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen. Ebben az esetben a dolgozat elkészítésére 30 percet kell biztosítani. Ezután a dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgáztató pedagógus felolvassa.

A gyakorlati vizsga szabályai

- A gyakorlati vizsga időtartama:
  - rajz és vizuális kultúra max.: 45 perc
  - technika és tervezés max: 60 perc
  - többi tantárgy max.: 30 perc
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, a tűzvédelmi és balesetvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

11. Az értékelés

Az írásbeli munka értékelése a pedagógiai programban rögzített teljesítményszintek alapján történik.

Teljesítmény	Érdemjegy	Normál tagozaton tanuló	Teljesítmény	Érdemjegy	Tanulásban akadályozott tanuló
0-33%	elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul	0-19 %:	Elégtelen (1)	Gyenge
34-50%	elégséges (2)	Megfelelően teljesített	20-44 %:	elégséges (2)	Átlagos
51-75%	közepes (3)		45-69 %:	közepes (3)	
76-90%	jó (4)	Jól teljesített	70-85 %:	jó (4)	Jó
91-100%	jeles (5)	Kiválóan teljesített	86-100 %:	jeles (5)	Kiváló

A fenti %-ok érvényesek az első évfolyam félévi és év végi szöveges minősítésekor is.

A feladatlapot pontozással kell javítani. A feladatok mellett az elért és elérhető pontszámot egyaránt fel kell tüntetni. Az összpontszámot, az elért százalékot és a megfelelő érdemjegyet vagy minősítést a kérdező tanár rögzíti, majd aláírja a lapot. A vizsgákon kapott osztályzatokat és a megfelelő záradékokat az osztályfőnök, ill. a fő tárgy tanára vezeti be az iskolai dokumentumokba (ellenőrző, osztálynapló, törzslap, bizonyítvány, stb.)

1.11 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.
2. Munkánk során kiemelten kezeljük
  - a sajátos nevelési igényű;
  - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
  - a kiemelten tehetséges;
  - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg (1. sz. melléklet)
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
  - a fogyatékos típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,

- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal,

1.2 Autizmussal élő gyermekek:

Olyan pervazív (átható) fejlődési zavar, amelyben a három különböző területen jelenik meg minőségi károsodás: a kommunikáció, a szociális viselkedés és a rugalmas viselkedésszervezés területein. A szociális és kommunikációs készségek sérülése, valamint a tevékenységek megszervezésének nehézsége miatt a világ kaotikus, átláthatatlan számukra. Ahhoz, hogy megteremtsük a biztonságos környezetet, átláthatóvá kell tennünk számukra a környezetet, amelyet a tér és idő szervezésével, vizuális segítségekkel érhetünk el. A fejlesztéshez, a hatékony eszközrendszer kialakításához autizmusban képzett szakember segítsége szükséges. Sikeres integráció egyik fontos feltétele a lehető legnagyobb fokú segítségnyújtás a tevékenységek térbeli és időbeli megszervezésében: a gyermek érthető információt kapjon arról, hogy mikor mit kell vagy lehet csinálni, hol történik az adott tevékenység, mennyi ideig tart, mi lesz a következő tevékenység, hogyan kell egy tevékenységet elkezdni, illetve befejezni. Szakszerű ellátásukhoz szükséges gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens, mentálhigiénés munkatárs jelenléte, illetve az osztályban tanító pedagógusok megfelelő felkészítése,

A fejlesztés alapvető feltételei:

- a tárgyi és személyi-szakmai feltételek megteremtése
- speciális taneszközök biztosítása
- megfelelő szakmai háttér: az iskola tanulói és a szülők körében felvilágosító, preventív munka, hogy megfelelően elfogadók legyenek sajátos nevelési igényű gyerekekkel, és minél sikeresebb legyen az autizmussal élő gyerekek befogadása a többségi iskolába.
- a tantestület pozitív, befogadó attitűddel való felkészülése a feladatra: különösen nagy feladat hárul azokra a pedagógusokra, akik osztályukban felvállalják az autista gyermekek befogadását, de az intézmény valamennyi dolgozójának tájékozottnak kell lennie a témában, hogy a gyermekek integrációját - akár egy folyosói találkozás alkalmával is - segíthessék

- az autizmus területén jártas szakember: az autizmussal élő gyerekek képességkultúrája nagyon változatos, minden gyermekhez más kulcs vezet, ezt a kulcsot megtalálni csak megfelelő szakember segítségével lehet.
- az autizmussal élő gyermekek oktatásában részt vevő szakemberek együttműködése, állandó vélemény cseréje, kommunikációja
- Az autizmussal élő gyermek tanulási és gondolkodásmódja élesen különbözik a típusos gyermekétől, a velük történő foglalkozás a szokásostól eltérő, és csak az autizmus természetének megértésén alapuló intuícióval lehetséges.
- Az érintett tanulók terhelése kétszeres, mert a tananyag mellett meg kell tanulniuk a szociális interakciókban való részvétel módjait.
- Különösen hangsúlyos fejlesztendő tartalmak:
  - Viselkedési szabályok, minták
  - Énkép, önismeret
  - Érzelmek kifejezése
  - Önkontroll
  - Az emberi kapcsolatok rendszere
  - Mások tulajdonságai, tevékenységi körei, érzelmi reakciók felismerése
  - Az érdeklődésnek, életkornak megfelelő örömteli szabadidős készségek
  - A felsorolt tartalmak oktatásához autizmus specifikus pedagógiai módszerek állnak rendelkezésre.
  - Az integráció lehet részleges, teljes, fordított, szociális a gyermek specifikus állapotától függően. A mi intézményünkben mindhárom integrációs formát alkalmazzuk.

Az autizmus szempontú csoportos befogadó oktatás megvalósítása

A befogadás (inklúzió): Magyarországon leginkább az integráció kifejezést használják a szakemberek az általános pedagógia körébe tartozó és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttes nevelésével-oktatásával kapcsolatosan. A fogadás (integráció) és a befogadás (inklúzió) fogalmait eltérő szintekként értelmezzük.

A befogadás (inklúzió) többértű fogalom, amely a fogyatékos és nem fogyatékos gyermekek közötti interakció maximális megvalósítását célozza. A fogyatékos gyermekek nevelését -oktatását vállaló többségi iskolaként, tudatos felkészülésünk nyomán a hangsúly nem a gyermekek pusztán együttlétéén, hanem *az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson, a kölcsönös kommunikáción van, ami a*

befogadó és a beilleszkedő fél számára egyaránt alkalmazkodást tesz szükségessé, és egyaránt jelent adást-kapást a megvalósítás során.

Speciális megközelítés a tanításban

- Az autizmussal élő gyermekek csoportjáról közoktatási szempontból egységesen kell gondolkodni, mert lényegében azonos szociális, kommunikációs, gondolkodásbeli fogyatékoságaik és fejlődési zavaruk miatt (általános értelmi képességeiktől függetlenül) azonos jellegű, speciális szükségleteiket kielégítő nevelési megközelítésre van szükség.
- Az optimális terhelés érdekében a feladatokat a gyermek képességeinek megfelelő lehető legnagyobb nagyságú lépésekre kell bontani. Egyénre szabott motivációs rendszert kell kialakítani. Jutalomnak azt tekinthetjük, ami a gyermek számára örömforrás (ez lehet nagyon egyedi, szokatlan, a tárgytól a szociális megerősítésig).
- Törekedni kell arra, hogy a tevékenység önmagában jutalomértékűvé váljon, hogy fokozatosan el lehessen hagyni a külső jutalmakat.
- A követelményeket az objektív körülményekből fakadó szükséges dologként kell megjeleníteni és nem a pedagógus személyes kívánságaként.

Protetikus környezet kialakítása

- Az intézménynek az autizmussal élő gyermekek fejlődéséről az egyéni szükségleteknek megfelelő speciális pedagógiai támogatás révén, a tanulók egész élettevékenységét: a tanulási, közösségi, munka- és szabadidős tevékenységet befolyásolva kell gondoskodni.
- Az intézményben a tárgyi, fizikai környezet csak a szükséges információkat tartalmazza, segítve ezzel a tanulók figyelmének fenntartását és a megértést. (Zavarók lehetnek a fény-árnyék viszonyok, felületek, mintázatok, színek, szagok, zajok, felesleges dekoráció, kényelmetlen bútorok, váratlan változások, stb.)
- A pedagógusok tudatosan tervezik kommunikációjuk minden dimenzióját és számolnak azzal, hogy ők is lehetnek olyan ingerforrás, amely a gyermeket zavarják (pl.: sok hangos beszéd, szemüveg, ékszer, mintás, színes ruha, új frizura, illatok, váratlan változás a viselkedésükben).

Az egyes tantárgyak tanítása és tanulása

- Az egyes tantárgyak tanítása és tanulása terén is nehézségekkel kell számolni. Ezek természetesen nem minden autizmussal élő gyermekekre érvényesek, de gyakoriak.
- A nagymozgásra jellemző fejletlenség gyakran nehezíti a gyermek részvételét és a pedagógus feladatát a testnevelés órán. A gyermekek félhetnek a magasba felmászástól bordásfalon és kötélén, nehézségeik lehetnek az ugró és labdás feladatokban. A csapatjátékokban szociális gyengeségeik okozhatnak nehézséget.
- A történelem tantárgyhoz kapcsolódó adatok memorizálása általában jó, azonban az egyes korszakok emberi tapasztalatainak empátia útján történő megértése nehezebb.
- A matematika területén a becslés és az általánosítás nehézségei gyakoriak.
- A magyar nyelv és irodalom feladatainak megoldásában az empátia és általánosítás gyengeségein kívül nehézséget jelent a tényszerű és fiktív olvasmányok, fogalmazások megoldása. A mozgásos fejletlenség kihat a kézírásra is. Az olvasásra jellemző teljesítmény jobb a beszédbeli képességeknél.
- Az idegen nyelv mechanikus részének elsajátítása nem okoz nehézséget, azonban a nyelv szociális kontextusban való megértése és használata fokozza az autizmussal élő gyermekek nehézségeit. A hagyományos, nyelvtanra és szókincre hangsúlyt helyező módszer eredményesen alkalmazható.
- Ezen kívül az autizmussal élő gyermekek fejlődését szolgálja a kommunikáció központú magyar nyelv és irodalom, valamint idegennyelv-tanítás.

A szakmai irányelvek és a szakirodalom alapján ismert, hogy a befogadó nevelés-oktatás nehézségei leküzdésének alapja az autizmus-specifikus megközelítések és módszerek alkalmazása, a befogadó szemléletű, jól felkészült pedagógus, gyógypedagógus egyidejű jelenléte az intézménybe, valamint a gyermekek számára megnyugtató környezet, amit a mi iskolánkban a *Szivárvány-ház* jelent. Ebben a környezetben biztosított a tökéletes nyugalom, ill. azok a mindennapi életre felkészítő életterek (konyha, fürdőszoba), melyek segítenek számukra a hétköznapi dolgokban való eligazodásban, a napi rutinok elsajátításában.

Az integrált nevelés-oktatás jó hatással van a fogyatékos gyerekek ép társaira is, akik hamar megtanulják, hogy az emberek sokfélék, és ennek köszönhetően sokkal inkább elfogadók, befogadók lesznek felnőtt korukban is.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

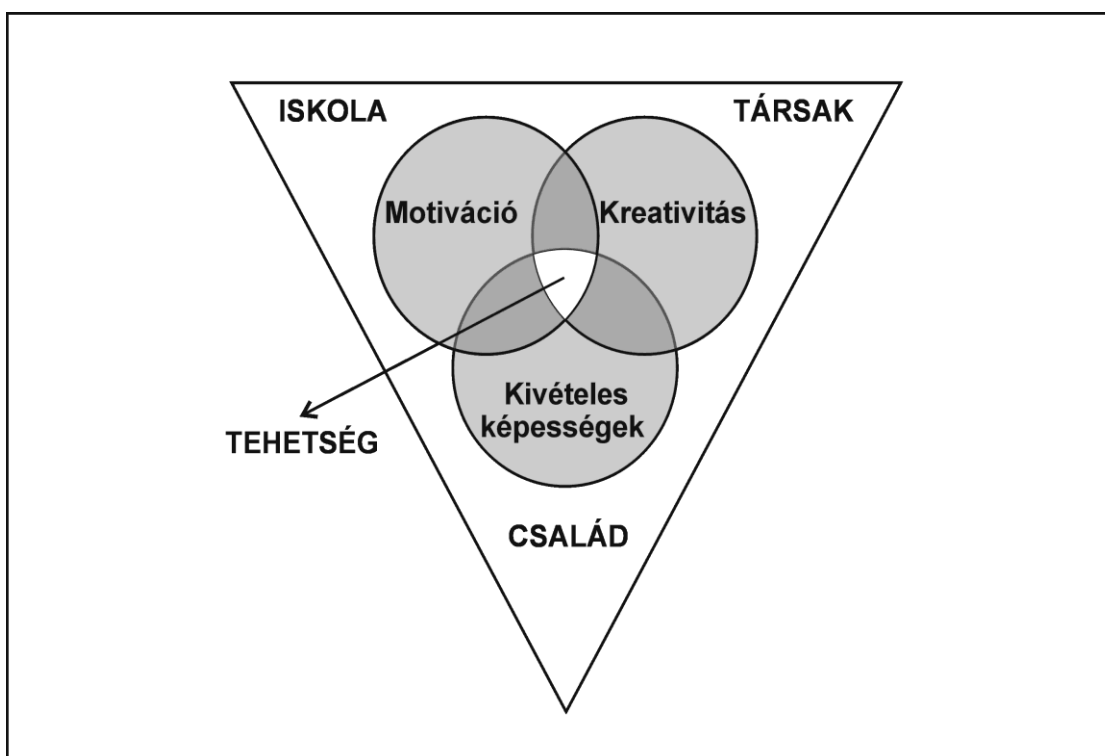
3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek:

Tehetséggondozó tevékenységünk során a kiemelkedő teljesítményre képes tanulóinkat oly módon segítjük, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el, alkotó egyénekké váljanak. Akkreditálás alatti Tehetségpontként, e cél elérése munkánk fő feladatkörei a következők:

- A tehetségfogalom meghatározása
- A tehetségazonosítás
- A tehetséggondozás

A Mönks-Renzulli-féle tehetségkonceptiót alkalmazzuk a további tehetségidentifikációs munkánkhoz. Renzulli „háromkörös” modelljében a tehetség az átlag feletti képességek, kreativitás és feladatelkötelezettség interakciójában jelenik meg. Mönks az iskola, a család és a

kortársak szerepét is hangsúlyozza. Hisszük és valljuk, hogy az iskolának, a pedagógusoknak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakoztatásában.

Az iskolai tehetségazonosítás során a szubjektívtől az objektív dimenziók mentén haladunk. /Herskovits-Gyarmathy/ alapján. Abból indulunk ki, hogy minden gyermek tehetséges valamiben. Ezt a tehetséget igyekszünk felfedezni és fejleszteni. A tehetséggondozás már elkezdődik az alsó tagozaton.

3.1. Alsó tagozat tehetségsegítési területei

A kisiskolás korban elsősorban alapozó munkát végzünk, valamint a tehetség általános képességeihez tartozó elemeket próbáljuk hatékonyan fejleszteni. /Pl.: anyanyelvi, matematikai képességek, memória/ Mivel a speciális képességek ebben az életkorban kevésbé alakulnak még ki, nem alkalmazzuk az alapozó időszakban a gazdagító programokat.

Tehetséggondozó feladatunknak tekintjük, hogy a kiemelkedő teljesítményre képes gyerekeket oly módon segítsük, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el, alkotó egyénekké váljanak. Célunk a tapasztalatszerzésre épülő megismerés, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása és az egyéni fejlettséghez igazodó, differenciált fejlesztés.

Ezen célkitűzések megvalósítása érdekében alkalmazzuk az alsó tagozaton az egyéni tehetséggondozást /délutáni elfoglaltságként 1-2-3 tanulóval/, a kooperatív tanulási technikákat és a projektpedagógiát. Utóbbi Komplex Tehetséggondozó Műhely formájában működik.

3.2. Felső tagozat tehetségsegítési területei

A differenciált képességfejlesztő program az 5-8. osztályos tanulók számára készült. A komplex fejlesztés az 5. osztályban kezdődik el. A program a képességek fejlesztésére irányul, a gazdagítás szervezeti kereteit a délutáni blokkok adják. A tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon is megvalósítjuk a tanulók önálló ismeretszerzésére épülő tanítási – tanulási formát. Azokat a célokat valósítjuk meg tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, amelyek programunk bemutatásának elején találhatóak. A program alapelvei: tudományterületek integrálása a képességfejlesztés érdekében; a tudásszint növelése a szaktárgyi versenyekbe történő bekapcsolódással; a tanulók kreativitásának fejlesztése és a tevékenység-központúság.

A tehetségfejlesztést integrált formában végezzük. Délelőtt minden tanuló a saját osztályában tanul. Feladatunk a tantervi követelmények minél magasabb szinten történő, illetve a képességeknek megfelelő elsajátítása. A program a délelőtti tanórákon alkalmazott differenciáláson túl a délutáni foglalkozásokkal egészül ki. Célunk az ismeretfeldolgozás és a képességfejlesztés. Az idegen nyelvet tanulóink csoportbontásban tanulják emelt és alap szinten.

Minden osztály számára tanulás-módszertani foglalkozást biztosítunk szakköri keretben, melynek elemei a tanórákba is beépülnek. Így lehetőség nyílik a mérési eredményeket figyelembe véve az alulteljesítő tehetségek számára a megfelelő fejlesztést elvégezni, hiszen ezek a tanulók többnyire nehéz körülmények között élnek. Sokszor a gyengébb tanulmányi teljesítmény háttérben nem a képességek hiánya áll, hanem az, hogy nem rendelkeznek tanulóink a megfelelő tanulási stratégiákkal. A fejlesztő munka során a megismerő folyamatokra fektetünk nagy hangsúlyt, így a figyelem, az emlékezet, a megértő és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére. Mindezeket sok-sok gyakorlattal, célirányos játékokkal segítve. Tanítjuk a gyerekeknek az olvasási technikákat (ÁK3E vagy PQRST) módszert, jegyzetelést, átszerkesztést /rosszul szerkesztett szövegeket áttekinthetővé tesszük/, grafikus ábrák készítését, mnemotechnikai eljárásokat, a feleléstechnikát és a vizsgaszorongás kezelését. Ezekből is látszik, hogy az egyéni tanulási stratégiák fejlesztése nagyon összetett feladat: sok elemet kell figyelemmel kísérni, azoknak rendszerré kell összeállni. Elégedettséggel tölt el bennünket, amikor a fejlesztő munka eredményeként láthatjuk, hogy a gyerekek a mechanikus tanulási technikák háttérbe szorításával elkezdik hatékonyan használni a szervezett és mélyre

hatoló stratégiákat. Így nő a sikerélmény, ami szorosan összefügg a motivációval, kölcsönösen hatva egymásra. A foglalkozásokat osztálykeretben tartjuk, magas létszámú osztály esetén csoportbontásban.

A tanórán kívüli foglalkozások keretében alkalmazzuk az 1-3 fő részére szervezett egyéni tehetséggondozást is, ahol a pedagógusok versenyekre készítik fel a tanulókat. Délután gazdagító foglalkozásokon vehetnek részt tanulóink, melyek a következők: anyanyelv, matematika, idegen nyelv, sakk, természettudomány. A programok összeállításánál, megvalósításánál kiemelt feladatunk a tanulók feldolgozási készségeinek, kritikus, kreatív, problémamegoldó gondolkodásának fejlesztése. Felkészítjük őket a kutatásra, döntéshozatalra.

Az anyanyelvi blokk keretében helyesírási ismeretek, szépirodalmi művek feldolgozása, közlésformák megismerése és alkalmazása, könyvtárhasználati ismeretek, az informatika, a reklám, a média világában való eligazodás, idegenvezetés hazánk nagyobb városaiban témakörök szerepelnek.

Az képzőművészeti blokk célja, hogy megismerjék az alapvető rajzi és festési technikákat, illetve ennek megvalósítása által kibontakozhasson sokszínű, alkotó fantáziájuk. megismerkednek a formázás és a gipszöntés technikájával, kisplasztikák készítésével.

A matematika blokk célja a figyelem, az emlékezet, a logikus gondolkodás fejlesztése, összefüggések megállapítása. Az ismeretek elsajátítása játékos feladatokkal történik. A tanulók önálló ismeretszerzéssel, kiselőadások megtartásával bővíthetik tudásukat.

A sakkoktatás céljaként a tanulók teljes személyiségének formálását, az értelmi képességek fejlesztését jelöltük meg. Legalapvetőbb feladat a sakk kód-, jel- és szimbólumrendszerén keresztül a sakkjáték törvényszerűségeinek megismertetése, felfedezése. A rendszeresen sakkozó gyerekeknél gyorsabban és hatékonyabban fejlődnek az értelmi képességek, amelyek elősegítik a tanulási folyamatok megvalósulását. Ennek a transzferhatásnak az értelmében a cél nem elsősorban a versenyszerűen sakkozni tudó tanulók kinevelése, hanem a sakkozáson keresztül olyan képességek, készségek fejlesztése, amelyek elősegítik az iskolai tanulási folyamatok hatékonyabbá válását. A sakkozó gyerekek egyéb tevékenységeiket is céltudatosabban, gyorsabban és pontosabban végzik. Különösen kisiskolás korban fejlődik általa az írás- és olvasáskészség és általában az értelmi képességek is. Fejleszti továbbá a logikus gondolkodást, a problémamegoldást, a kreativitást. A sakkjátékkal bizonyos személyiségjegyeket is erősítünk: kitartást, megfontoltságot, tervszerűséget, kockázatvállalást, döntési képességet. A sakkozás hatására fokozatosan tudatosul tanulóink autonómiája, megnő reális önbizalmuk.

A programban résztvevő tanulók mindegyike valamelyik blokk tagja, de rugalmas átjárást biztosítunk a számukra. Azoknak a tanulóknak, akik nem vesznek részt a programban, illetve alul teljesítők, integráció révén korrepetálást, felkészítő foglalkozást szervezünk a blokkrendszer tantárgyaiból. A pedagógusok fontos feladatuknak tekintik az alul teljesítő tehetségek fejlesztését, mely egyáltalán nem könnyű feladat. Többnyire a tanulók nem motiváltak, nem pozitív az iskolához való viszonyuk, szüleik általában nem veszik fel a kapcsolatot az iskolával, az osztályfőnökkel, szaktanárokkal. Ezért a pedagógusok igyekeznek megnyerni a szülőt, bevonni az iskolai rendezvényekbe, kirándulásokba. A tanulóknak rendkívül nagy szükségük van motiválásra, dicséretre. A pedagógusok igyekeznek megtalálni azt a területet, ahol a tanuló tehetséges, s erre a területre nagy hangsúlyt fektetnek. A munkaközösség a havi rendszerességgel megtartott foglalkozásokon külön foglalkozik az alul teljesítő tehetségek tanulmányi eredményével, motiválásuk lehetőségével, a különféle iskolai programokba való bekapcsolódásuk módjaival. A differenciálást alkalmazzuk a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt. A sokféle szempontot figyelembe véve iskolánkban a differenciálás következő módjait alkalmazzák a pedagógusok:

- differenciált csoportmunka
- individualizált munka (egyéni feladat)
- differenciált házi feladat
- differenciált motiváció
- feladat, információhordozó készítése
- korrepetálás a tanórán kívül
- differenciált értékelés
- segítségadás más tanulóknak

Munkánk során a szülők aktív közreműködésére is számítunk. Az osztályfőnökök folyamatos kapcsolatot tartanak a programban résztvevő tanulók szüleivel. Szülői értekezleteken, fogadóórákon is lehetőség nyílik a személyes beszélgetésre, így a szülő és a pedagógus között létrejön az információcsere a következő témákban:

- célok tisztázása
- a fejlődés értékelése
- a gyermek érzelmi támogatása, elfogadása, odafigyelés
- közös programok szervezése
- pályaválasztás irányítása

Az intézmény minden évben pályaválasztási fórum megszervezésével is segíti a továbbtanuló gyermekeket és szüleiket.

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonként fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);

- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.12 Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, óvó-, védő intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, öröködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett. Ebben a tevékenységi rendszerben kiemelt szerepet kapnak az osztályban tanító pedagógusok, az osztályfőnökök valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi koordinátori feladatokat ellátó személy.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a tanuló egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása és testi épségének óvása a családon belül és a családon kívül.
- a tanuló egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton keresztül.
- a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás) a tanuló igénye szerint.
- a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások – pénzbeli és természetbeni – felkutatása, a hozzájárás segítése, valamint tanácsadás a családellátó tevékenységhez.
- segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéséhez.
- gyorsan és hatékonyan intézkedni a gyermeket veszélyeztető helyzetben.
- folyamatosan ellenőrizni a tanuló eredményeit, a rendszeres iskolába járást, szükség esetén eljárást kezdeményezni.

- használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e korára, fejlődésére káros életmódot.
- a rendszeres iskolába járás elérése, ösztönzés tanulmányai befejezésére.
- bekapcsolni az iskolai tevékenységekbe, sportköri munkába.
- lemaradását enyhíteni, felzárkóztatását elősegíteni.
- folyamatos, őszinte érzelmi kötődést biztosítani, amelyben problémáit nyíltan feltárhatja.
- segélyekkel, támogatásokkal javítani a család, a tanuló szociális helyzetét.

2. Helyi tanterv

2.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenységek célja – összhangban a NAT2020 által támasztott követelményekkel – tanulóink tudásának, képességeinek, jellemének fejlesztése, személyiségének, érzelmi életének gazdagítása, valamint, hogy tanulóink felkészültsége megfeleljen korunk kihívásainak, elvárásainak.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- az óvodás létből az iskolai életformába történő zökkenőmentes átvezetés
- az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása
- a feladat- és szabálytudat kialakítása
- az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása
- a játékosság megőrzése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömeinek megélése
- a kulturális-, szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás
- tanulási zavar felismerése, a fejlesztés, gyógypedagógiai terápia biztosítása
- a tanulási stratégiák megválasztásában az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- az értelmi és érzelmi intelligencia kialakítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- az egyéni fejlődési ütem megismerése, önismeret alapozása
- a közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása
- a viselkedés és kommunikációs kultúra fejlesztése
- élményben gazdag ismeretszerzés és képességfejlesztés biztosítása
- a tartós emlékezet fejlesztése

- a személyiség érzelmi, értelmi, akarat oldalának erősítése
- a feladat és szabálytudat erősítése
- a 4. évfolyamból az 5. évfolyamba való átmenet előkészítése, megszervezése
- önállóságra nevelés
- a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről
- az önálló tanulás, a megismerés módszereinek elsajátítása, gyakorlati alkalmazása
- az egészséges életmód, a környezetbarát attitűd kialakítása
- az általános és speciális képességek felismerése, folyamatos fejlesztése
- a személyiség érzelmi, akarat oldalának erősítése
- a kitartó munkavégzés, az erőfeszítés vállalásának kialakítása
- a tolerancia fejlesztése
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák

továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- az önképviselés, a véleménynyilvánítás elsajátítása, alkalmazása
- a személyiség érzelmi, akarati oldalának fejlesztése
- a társas kapcsolatok fejlesztése, kölcsönös tisztelet kialakítás
- információszerzés a továbbtanulási lehetőségekről, a pályaválasztásról
- az általános műveltség elmeinek gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálódása, megerősítése
- az önálló életvitel, a társadalmi, erkölcsi viselkedési normák megismerése, elsajátítása, gyakorlása
- konfliktuskezelési módok elsajátítása, kapcsolatépítés, együttműködő készség fejlesztése
- a 8. évfolyamból a 9. évfolyamba való átmenet előkészítése, megszervezése
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat a mentális képességek, az önálló tanulás és az önművelés célirányos tovább fejlesztésével
- az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és a tanulásszervezési módok további bővítése
- az értelmi és érzelmi intelligencia további gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával

2.2 Kerettanterv, tanórák, óraszámok, tananyag, választható tárgyak, csoportbontás

A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

valamint

2.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható *Dráma és színház*, illetve *Hon- és népismeret* tantárgyak közül a székhely a *Dráma és színház* tantárgyat, a telephely a Hon-és népismeretet tanítja.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel:

- a tanulás kompetenciái,
- kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegennyelvi,
- digitális kompetenciák,
- matematikai gondolkodási kompetencia,
- személyes és társas kapcsolati kompetencia,
- kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság kompetenciája,
- munkavállalói, vállalkozói kompetencia.

A szabadon tervezhető foglalkozások felhasználása

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4	4	4	4
Matematika	5	5	4	4	4	4	4	4
Történelem				2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Első élő idegen nyelv			1	3	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Székhelyünkön és telephelyünkön is a tanulók az idegen nyelvi órákon angol vagy német nyelvet tanulják.

A német nemzetiségi oktatás 2021/2022-es tanévtől kivezetésre kerül. Az óraszám 3. évfolyamon heti 1 óra, 4-8. évfolyamokon heti 3 óra angol vagy német nyelvre változik.

A választott kerettanterv feletti óraszámok és évfolyamonkénti bontása

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon (székhely)

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6
Angol, német nyelv	-	-	1	3
Matematika	5	5	4	4
Étika/Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	-	-	1	1
Összes heti óra	24	24	24	25

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon (székhely)

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret		1		
Természettudomány	2	2	-	-
Fizika	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	1,5	1,5
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	1	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	28	28	31	31

A kerettanterv alapján évfolyamokra lebontott helyi tantervi óraszámok, és tananyagtartalmak:

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Témakör neve	Óraszám	
	1. évf	2. évf.
BESZÉD ÉS OLVASÁS		
Beszéd és kommunikáció	20	20
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	0
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	23
Népmesék, műmesék	6	30
Versek, népköltészeti alkotások	5	23
Helyem a közösségben – család, iskola	4	20
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	10	25
Állatok, növények, emberek	10	20
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS		
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	40	5
Írás jelrendszere	40	15
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	14	20
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	5	30
Kisbetű – nagybetű	4	14
A magyar ábécé – a betűrend	5	16
Hangok időtartamának jelentésmegkülönböztető szerepe	5	27
Összes óraszám:	288	288

TÉMAKÖRÖK MEGNEVEZÉSE	3. évf.	4. évf.
OLVASÁS SZÖVEGÉRTÉS		
Beszéd és kommunikáció	11	11
Mesék, történetek	13	9
Mondák, regék	15	15
Versek, népköltészeti alkotások	12	13
Helyem a világban	12	13
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	12	13
Állatok, növények, tájak, találmányok	15	20
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok + Irodalmi műsorok készítése	36	36
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS		
A nyelv építőkövei: hang / betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	10	5
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása – kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	12	8
A nyelv építőkövei: szó- szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása – hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	11+4	14+6
Szótő és toldalék, szóelemzés	8	8
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	7	8
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve – kisbetű – nagybetű	11	9
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	9	6
3. Mennyiséget kifejező szavak	4	11
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	14	11
Összes óraszám:	216	216

5. ÉVFOLYAM MAGYAR NYELV	Óraszámok (72 óra)
Témakör neve	
A kommunikáció alapjai	6
Helyesírás, nyelvhelyesség – játékosan	8
Állandósult szókapcsolatok	5
A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek	20
Hangalak és jelentés	6
Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	12
Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei; internethasználat	2
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	13
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

5. ÉVFOLYAM IRODALOM	Óraszámok 72 óra
Témakörök	
Család, otthon, nemzet – kisepikai alkotások (mese, monda, mítosz) és lírai alkotások	18
Petőfi Sándor: János vitéz	14
Szülőföld, táj – lírai és kisepikai alkotások	8
Próza nagyepika – ifjúsági regény 1. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk	10
Egy szabadon választott magyar ifjúsági regény elemzése	5
Könyv- és könyvtárhasználat; internethasználat	3
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET	14
Felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a választott alkotók, művek tanítása; képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

6. ÉVFOLYAM MAGYAR NYELV	Óraszámok (72 óra)
TÉMAKÖR NEVE	
Kommunikáció, szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	8
Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók	46
Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei	4
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	14
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

6. ÉVFOLYAM IRODALOM	Óraszámok 72 óra
Témakörök	
Hősök az irodalomban	10
Arany János: Toldi	16
Szeretet, hazaszeretet, szerelem	12
Prózai nagyepika – ifjúsági regény 2. - Gárdonyi Géza: Egri csillagok	12
Szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény	6
Könyv- és könyvtárhasználat	2
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET	14
Felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a választott alkotók, művek tanítása; képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

7. ÉVFOLYAM MAGYAR NYELV	Óraszám 72 óra
Témakör neve	
A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése	15
Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szó szerkezet	27
A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal	12
Könyv- és könyvtárhasználat,	4
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	14
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

7. ÉVFOLYAM IRODALOM	ÓRASZÁM 72 óra
Korok és portrék	50
A) A középkor	3
B) Reneszánsz, humanizmus, reformáció	11
C) Irodalmunk a 17–18. században	4
D-E) Klasszicizmus és romantika	32
Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény	6
Könyv- és könyvtárhasználat	2
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	14
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

8. ÉVFOLYAM MAGYAR NYELV	Óraszám 72 óra
TÉMAKÖR NEVE	
Készüljünk a felvétélre!	14
Szövegértés, szövegalkotás	12
Összetett mondat a szövegben	20
Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan	8
Könyv- és könyvtárhasználat,	4
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	14
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

8. ÉVFOLYAM IRODALOM	ÓRASZÁM 72 óra
<u>Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében</u>	27
A) <i>Líra a 20. század első felének magyar irodalmában</i>	13
	12
B, <i>Epika a 20. század első felének magyar irodalmában</i>	
C) „ <i>Vérző Magyarország</i> ” - <i>Trianon</i>	2
<u>Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében</u>	18
A, <i>Líra a 20. század második felének magyar irodalmában</i>	12
B) <i>Epika a 20. század második felének magyar irodalmában</i>	4
C, <i>Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában</i>	2
<u>A 20. századi történelem az irodalomban</u>	6
<u>Szórakoztató irodalom</u>	3
Könyv- és könyvtárhasználat; internethasználat	4
SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra	14
Képességfejlesztés, összefoglalás, gyakorlás, ellenőrzés, év eleji, év végi ismétlések, dolgozatok	

MATEMATIKA

Témakör neve	1. évf.	2. évf
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	6	4
Rendszerezés, rendszerképzés	7	4
Állítások	4	4
Problémamegoldás	7	7
Szöveges feladatok megoldása	5	9
Szám és valóság kapcsolata	13	9
Számlálás, becslés	10	9
Számok rendezése	9	6
Számok tulajdonságai	13	12
Számok helyi értékes alakja	6	8
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	12	13
Alapműveletek értelmezése	12	14
Alapműveletek tulajdonságai	10	12
Szóbeli számolási eljárások	13	13
Fejben számolás	9	11
Alkotás térben és síkon	4	4
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6	6
Transzformációk	3	3
Tájékozódás térben és síkon	6	4
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	9	12
Adatok megfigyelése	3	3
Valószínűségi gondolkodás	3	3
Digitális kultúra	10	10
Összes óraszám:	180	180

Témakör neve	3. évf.	4. évf.
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	6	6
Rendszerezés, rendszerképzés	10	10
Állítások	8	8
Problémamegoldás	12	12
Szöveges feladatok megoldása	18	18
Szám és valóság kapcsolata	8	8
Számlálás, becslés	10	10
Számok rendezése	6	6
Számok tulajdonságai	17	17
Számok helyi értékes alakja	12	12
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	22	22
Alapműveletek értelmezése	6	6
Alapműveletek tulajdonságai	8	8
Szóbeli számolási eljárások	12	12
Fejben számolás	15	15
Írásbeli összeadás és kivonás	12	12
Írásbeli szorzás és osztás	14	14
Tötrészek	12	12
Negatív számok	6	6
Alkotás térben és síkon	14	14
Alakzatok geometriai tulajdonságai	14	14
Transzformációk	8	8
Tájékozódás térben és síkon	6	6
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	20	20
Adatok megfigyelése	6	6
Valószínűségi gondolkodás	6	6
Összes óraszám:	288	288

Tematikai egység címe	5. évfolyam	6. évfolyam
I. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	8	8
	+ Folyamatosan az évek során	
1. Halmazok	4	4
2. Matematika logika, kombinatorika	4	4
II. Számтан, algebra	75	76
1. Természetes számok halmaza, számelméleti alapismeretek	12	8
2. Alapműveletek természetes számokkal	10	6
3. Egész számok, alapműveletek egész számokkal	12	8
4. Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	9	9
5. Alapműveletek közönséges törtekkel	10	9
6. Alapműveletek tizedes törtekkel	9	7
7. Arányosság, százalékszámítás	6	16
8. Egyszerű szöveges feladatok	7	13
III. Függvények, az analízis elemei	9	9
1. A függvények fogalmának előkészítése	5	5
2. Sorozatok	4	4
IV. Geometria	36	35
1. Mérések és mértékegységek	8	8
2. Síkbeli alakzatok	9	9
3. Transzformációk, szerkesztések	11	10
4. Térgeometria	8	8
V. Statisztika, valószínűség	8	8
1. Leíró statisztika	4	4
2. Valószínűség számítás	4	4
	136	136
Ismétlés	8	8
Összesen:	144	144

Tematikai egység címe	7. évfolyam	8. évfolyam
I. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok	17 + Folyamatosan az évek során	17 + Folyamatosan az évek során
1. Halmazok, számhalmazok	6	8
2. Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	11	9
II. Számтан, algebra	47	47
1. Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök	10	10
2. Arányosság, százalékszámítás	12	12
3. Szöveges feladatok előkészítése	10	10
4. Szöveges feladatok	15	15
III. Függvények, az analízis elemei	12	12
1. A függvények fogalmának előkészítése	12	12
IV. Geometria	32	32
1. Síkbeli alakzatok	12	10
2. Transzformációk, szerkesztések	10	14
3. Térgeometria	10	8
V. Statisztika, valószínűség	12	12
1. Leíró statisztika	6	6
2. Valószínűség számítás	6	6
Ismétlés	6	6
Szabadon felhasználható	18	18
Összesen	144 óra	

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam	
Témakör	Óraszám
Személyes történelem	6
Fejezetek az ókor történetéből	17
A kereszténység	5
A középkor világi	15
Képek és portrék az Árpád-kor történetéből	20
Évente két mélységelvű téma	9
Összes óraszám:	72

6. évfolyam	
Témakör	óraszám
Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából	10
Új látóhatárok	11
Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből	13
Élet a kora újkori Magyarországon	6
Forradalmak kora	9
A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora	15
Évente két mélységelvű téma	8
Összes óraszám:	72

7. évfolyam	
Témakör	óraszám
A modern kor születése	9
A dualizmus kora: felzárkózás Európához	10
Az első világháború és következményei	12
Totális diktatúrák	7
A Horthy-korszak	10
A második világháború	12
Népesedés és társadalom	6
Két mélységelvű téma	6
Összes óraszám:	72

8. évfolyam	
Témakör	óraszám
A megosztott világ	6
Magyarország szovjetizálása	8
A forradalomtól az ezredfordulóig	15
Együttélés a Kárpát-medencében	8
A demokratikus állam	7
Régiók története	14
Mérlegen a magyar történelem	8
Két mélységelvű téma	6
Összes óraszám:	72

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

8. évfolyam	
Témakör neve	óraszám
Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmóde	4
A család gazdálkodása és pénzügyei	4
Településünk, lakóhelyünk megismerése	6
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	7
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	5
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra	4
A fogyasztóvédelem alapjai	3
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	3
Összes óraszám:	36

HON ÉS NÉPISMERET

6. évfolyam	
Témakör neve	óraszám
Az én világom	6
Találkozás a múlttal	20
Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink	10
Összes óraszám:	36

ETIKA

Témakör neve	1.o.	2.o.
1. Éntudat – Önismeret	6	6
2. Család – Helyem a családban	7	7
3. Helyem az osztály közösségében	6	6
1. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5	5
2. A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6	6
3. Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6	6
Összes óraszám:	36	36

Témakör neve	3.o.	4.o.
1. Éntudat – Önismeret	5+1	5+1
2. Család – Helyem a családban	6+1	6+1
3. Helyem az osztály közösségében	6	6
4. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	5	5
5. A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	6	6
6. Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	6	6
Összes óraszám:	36	36

5. évfolyam	
Témakör neve	óraszám
1. Éntudat – Önismeret	12
2. Család – Helyem a családban	12
3. Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben	12
Összes óraszám:	36

6. évfolyam	
Témakör neve	óraszám
1. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	12
2. A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő	12
3. Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12
Összes óraszám:	36

7.évfolyam	
Témakör neve	óraszám
1. Éntudat – Önismeret	12
2. Család – Helyem a családban	12
3. Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben	12
Összes óraszám:	36

8. évfolyam	
Témakör neve	óraszám
1. A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	12
2. A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő	12
3. Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12
Összes óraszám:	36

KÖRNYEZETISMERET

Témakör neve	3. évf.	4. évf.
Megfigyelés, mérés	8	4
Az élettelen környezet kölcsönhatásai	-	8
Tájékozódás az időben	8	-
Tájékozódás a térben	8	-
Hazánk, Magyarország	-	6
Életközösségek lakóhelyünk környezetében	8	12
Testünk, egészségünk	2	4
Projektóra	2	2
Összes óraszám:	36	36

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Anyagok és tulajdonságaik	12
Mérések, mértékegységek, mérőeszközök	8
Alapvető térképészeti ismeretek	8
Topográfiai alapismeretek	8
Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	8
Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)	8
A növények testfelépítése	10
Az állatok testfelépítése	10
Összesen:	72

6. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Tájékozódás az időben	6
A Föld külső és belső erői, folyamatai	10
Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái	12
A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái	10
Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái	12
Az energia	6
Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás	8
Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség	8
Összesen:	72 óra

KÉMIA

Kémia 7. évfolyam:	
Témakör neve	Óraszám
A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig	16
Az anyagi halmazok	7
Atomok, molekulák és ionok	21
Kémiai reakciók	10
Összes óraszám:	54

Kémia 8. évfolyam:	
Témakör neve	Óraszám
Az anyagi halmazok	6
Kémiai reakciók	13
Kémia a természetben	12
Kémia a mindennapokban	23
Összes óraszám:	54

FIZIKA

Témakör neve	7. évfolyam	8. évfolyam
Bevezetés a fizikába (1)	8	0
Az energia (5)	6	2
Mozgás közlekedés és sportolás közben (2)	10	0
Lendület és egyensúly (2, 4)	5	5
Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben (3, 4)	14	0
Elektromosság a háztartásban (4)	0	14
Világítás, fény, optikai eszközök (4)	0	12
Hullámok (3, 4)	4	6
Környezetünk globális problémái (6)	4	2
Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata (6)	0	10
Ismétlés/Szabadon felhasználható	3	3
Összes óraszám:	51+3	51+3

BIOLÓGIA

7. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
A biológia tudománya	2
Az élet kialakulása és szerveződése	4
1.Az élővilág fejlődése	4
2.Az élővilág országai	8
Bolygónk élővilága	20
Életközösségek vizsgálata	7
A természeti értékek védelme	4
Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	
Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	5
Összesen	54

8. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
1.Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség	12
2.Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom	12
3.Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás	12
4.Szaporodás, öröklődés, életmód	9
1.Egészségmegőrzés, elsősegély	9
Összes óraszám:	54

FÖLDRAJZ

7. évfolyam		
Témakör neve		Óraszám
Tájékozódás a földrajzi térben		6
A földrajzi övezetesség rendszere		12
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa		12
A távoli kontinensek eltérő fejlettségű térségei, tipikus tájai	Az Európán kívüli kontinensek földrajza	24
Heti 1,5 órában:		54 óra

8. évfolyam		
Témakör neve		Óraszám
Európa eltérő fejlettségű térségei, tipikus tájai: Európa földrajza		20
A Kárpát-medence térsége		6
Magyarország földrajza		24
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza		4
Heti 1.5 órában:		54 óra

ELSŐ IDEGEN NYELV: ANGOL

3. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	14
Public matters	3
Topics concerning classroom activities	6
Cross-curricular topics and activities	2
English and language learning	2
Intercultural topics	2
Current topics	2
Entertainment and playful learning	3
Gaining and sharing knowledge	2
Összes óraszám:	36

4. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	35
Public matters	5
Topics concerning classroom activities	16
Cross-curricular topics and activities	6
English and language learning	6
Intercultural topics	14
Current topics	7
Entertainment and playful learning	11
Gaining and sharing knowledge	8
Összes óraszám:	108

5. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	35
Public matters	5
Topics concerning classroom activities	16
Cross-curricular topics and activities	6
English and language learning	6
Intercultural topics	14
Current topics	7
Entertainment and playful learning	11
Gaining and sharing knowledge	8
Összes óraszám:	108

6. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	35
Public matters	5
Topics concerning classroom activities	16
Cross-curricular topics and activities	6
English and language learning	6
Intercultural topics	14
Current topics	7
Entertainment and playful learning	11
Gaining and sharing knowledge	8
Összes óraszám:	108

7. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	35
Public matters	5
Topics concerning classroom activities	16
Cross-curricular topics and activities	6
English and language learning	6
Intercultural topics	14
Current topics	7
Entertainment and playful learning	11
Gaining and sharing knowledge	8
Összes óraszám:	108

8. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Personal topics and topics concerning immediate environment and nature	35
Public matters	5
Topics concerning classroom activities	16
Cross-curricular topics and activities	6
English and language learning	6
Intercultural topics	14
Current topics	7
Entertainment and playful learning	11
Gaining and sharing knowledge	8
Összes óraszám:	108

ELSŐ IDEGEN NYELV: NÉMET

3. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	12
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	5
Fächerübergreifende Themen und Situationen	5
Bezüge zur Zielsprache	2
Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen	2
Spielerisches Lernen	6
Unterhaltung	2
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	2
Összes óraszám:	36

4. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	34
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	18
Fächerübergreifende Themen und Situationen	10
Bezüge zur Zielsprache	5
Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen	10
Spielerisches Lernen	15
Unterhaltung	10
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	6
Összes óraszám:	108

5. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	26
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	8
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	10
Fächerübergreifende Themen und Situationen	10
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	10
Interkulturelle und landeskundliche Themen	14
Aktuelle Themen	10
Unterhaltung und spielerisches Lernen	12
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	8
Összes óraszám:	108
6. évfolyam	

Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	25
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	20
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	5
Fächerübergreifende Themen und Situationen	5
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	5
Interkulturelle und landeskundliche Themen	14
Aktuelle Themen	12
Unterhaltung und spielerisches Lernen	12
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10
Összes óraszám:	108

7. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	32
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	10
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	12
Fächerübergreifende Themen und Situationen	10
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	6
Interkulturelle und landeskundliche Themen	8
Aktuelle Themen	8
Unterhaltung	12
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10
Összes óraszám:	108

8. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	28
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	15
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	8
Fächerübergreifende Themen und Situationen	5
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	8
Interkulturelle und landeskundliche Themen	10
Aktuelle Themen	8
Unterhaltung	16
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10
Összes óraszám:	108

ÉNEK-ZENE

Témakör neve	1-4 évfolyam
Zeneművek/Énekes anyag	35
Zeneművek/Zenehallgatás	15
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	8
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	7
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	7
Összes óraszám:	72

5. évfolyam	
Témakör	Óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	34 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	14 óra
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	8 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	6 óra
Ismétlés, rendszerezés	4 óra
Összesen:	72 óra

6. évfolyam	
Témakör	Óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	17óra
Zeneművek/Zenehallgatás	7 óra
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	4 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	3óra
Ismétlés, rendszerezés	2 óra
Összesen:	36 óra

7. évfolyam	
Témakör	Óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	14 óra
Zeneművek/Zenehallgatás	12 óra
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	3 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	2 óra
Ismétlés, rendszerezés	2 óra
Összesen:	36 óra

8. évfolyam	
Témakör	Óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	14óra
Zeneművek/Zenehallgatás	12 óra
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	3 óra
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	3 óra
Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	2 óra
Ismétlés, rendszerezés	2 óra
Összesen:	36 óra

VIZUÁLIS KULTÚRA

Témakör neve	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	horizontálisan beépül a többi témakörbe			
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	32	30	22	16
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	6	6	8	10
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	6	6	10	10
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	6	6	8	10
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	10	12	10	12
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	12	12	14	14
Összes óraszám:	72	72	72	72

5. ÉVFOLYAM

Témakör neve	Óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	5
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	5
Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei	4
Tér és időbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	6
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	4
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	6
Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	4
Iskolai program: témahét, témanap, projektnap	2
Összes óraszám:	36

6. ÉVFOLYAM	
Témakör neve	Óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	5
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	5
Médiумok sajátosságai – Médiумok jellemző kifejezőeszközei	6
Tér és időbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	4
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	4
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	4
Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	6
Iskolai program: témahét, témanap, projektnap	2
Összes óraszám:	36

7. ÉVFOLYAM	
Témakör neve	Óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	6
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	4
Médiумok sajátosságai – Médiумok jellemző kifejezőeszközei	3
Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	5
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	6
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	6
Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	4
Iskolai program: témahét, témanap, projektnap	2
Összes óraszám:	36

8. ÉVFOLYAM	
Témakör neve	Óraszám
Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	4
Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	6
Médiумok sajátosságai – Médiумok jellemző kifejezőeszközei	5
Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	3
Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	6
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	4
Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	6
Iskolai program: témahét, témanap, projektnap	2
Összes óraszám:	36

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

5. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Szabályjátékok, népi játékok	7
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	4
Rögtönzés	5
Saját történetek feldolgozása	5
Műalkotások feldolgozása	5
Dramaturgiai alapfogalmak	3
A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)	2
Színházi műfajok, stílusok	2
Színházi előadás megtekintése	3
Összes óraszám:	36

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

Témakör neve	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Otthon – család – életmód	7	7	8	8
Anyagok a környezetünkben	4	4	4	4
Közlekedés	3	5	3	3
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	16	15	15	15
Jeles napok, ünnepek	6	5	6	6
Összesen	36	36	36	36

5. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Gazdálkodás, munkamegosztás	8
Otthon a lakásban	6
Táplálkozás és ételkészítés	8
Textiltechnika, anyaghasználat	6
Szabad alkotás	8
Összes óraszám:	36

6. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
Gazdálkodás, munkamegosztás	8
Otthon a lakásban	6
Táplálkozás és ételkészítés	8
Textiltechnika, anyaghasználat	6
Szabad alkotás	8
Összes óraszám:	36

7. évfolyam	
Témakör neve	Óraszám
A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások	4
Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet	8
Az egészséges település	6
Közlekedés, közlekedési rendszerek	4
Komplex modellezési feladat	6
Szabad alkotás	8
Összes óraszám:	36

DIGITÁLIS KULTÚRA

Témakör neve	3. évfolyam	4. évfolyam
A digitális világ körülöttünk	6	2
A digitális eszközök használata	10	4
Alkotás digitális eszközökkel	12	8
Információszerzés az e-Világban	4	4
Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	4	2
A robotika és a kódolás alapjai	0	16
Összes óraszám:	36	36

Témakör neve	5. évfolyam	6. évfolyam
Algoritmizálás és blokkprogramozás	5	9
Online kommunikáció	3	2
Robotika	4	7
Szövegszerkesztés	0	12
Bemutatókészítés	8	0
Multimédiás elemek készítése	8	0
Az információs társadalom, e-Világ	4	2
A digitális eszközök használata	2	2
összesen:	34	34
Ismétlés, számonkérés Szabad órakeret (5 %)	2	2
összesen:	36	

Témakör neve	7. évfolyam	8. évfolyam
Algoritmizálás és blokkprogramozás	7	8
Online kommunikáció	2	2
Robotika	4	4
Szövegszerkesztés	8	0
Bemutatókészítés	6	0
Multimédiás elemek készítése	3	3
Táblázatkezelés	0	12
Az információs társadalom, e-Világ	2	2
A digitális eszközök használata	2	2
összesen:	34	34
Ismétlés, számonkérés Szabad órakeret (5 %)	2	2
összesen:	36	36

TESTNEVELÉS

Témakör neve	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	a oszt.	b, c, oszt.	a oszt.	b, c, oszt.	a oszt.	b, c, oszt.	a oszt.	b, c, oszt.
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	12	12	11	8	11	8	11	8
Kúszások és mászások	13	10	10	8	11	10	11	10
Járások és futások	18	12	14	10	18	14	18	14
Szökdelések, ugrások	13	8	10	8	12	8	12	8
Dobások, ütések	10	8	8	6	10	8	10	8
Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	16	10	14	12	15	12	15	12
Labdás gyakorlatok	13	10	13	10	13	10	13	10
Testnevelési és népi játékok	14	10	14	10	16	12	16	12
Küzdőfeladatok és - játékok	12	8	12	10	15	10	15	10
Foglalkozások alternatív környezetben	23	20	20	8	23	16	23	16
Úszás	-	-	18	18	-	-	-	-
Összes óraszám:	144	108	144	108	144	108	144	108

Témakör	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	18	18	18	18
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	35	38	37	37
Torna jellegű feladatmegoldások	30	33	34	34
Sportjátékok	35	35	38	38
Testnevelési és népi játékok	16	20	17	17
Önvédelmi és küzdősportok	12	20	20	20
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	16	16	6	16
Úszás	18	-	-	-
Összesen	180	180	180	180

Választható tantárgyak, foglalkozások

1. Nyelvoktatás: Angol- német nyelv a székhelyen és a telephelyen, 3-8. évfolyamon. A szülők kérése és a szaktanár javaslata alapján.

2. Hit és erkölcstan vagy etika oktatás, a szülő kérése alapján.

3. Napközis foglalkozások

Napközis ellátásban részesül az iskola valamennyi, ezt igénylő tanulója. A napközi otthonos csoportok idő- és foglalkozási rendje az iskolai osztályok órarendjéhez igazodik, a csoportok otthona, a foglalkozások helyszíne a délelőtti tantermenként funkcionáló termek. A csoportok általában évfolyamonként, esetenként osztályonként szerveződnek. A napközis teendőket szakképzett pedagógusok látják el. Felelősségük nagy és szerteágazó, hiszen meg kell oldaniuk a hozzájuk tartozó gyermek egyéni és csoportos problémáit, személyre szabottan fejleszteni kell a gyermekek egyéniségét, személyiségét, formálni kell jellemüket. A tanítók a gyermekek számára kulturális, manuális tevékenységeket, vetélkedőket, programokat szerveznek. Kiemelten szerepel a mindennapi tevékenység szervezésében a mindennapos testnevelés megszervezése, játékos mozgás formájában.

4. Tanulószoza

Tanulószoza ellátásban részesül az iskola valamennyi, ezt igénylő felső tagozatos tanulója. A tanulószoza csoportok idő- és foglalkozási rendje az iskolai osztályok órarendjéhez igazodik, a csoportok otthona, a foglalkozások helyszíne a délelőtti tantermenként funkcionáló termek. A csoportok vegyesek. A tanulószoza vezetését szakképzett pedagógusok látják el. Kiemelten szerepel a tevékenység szervezésében a mindennapos felkészülés a tanítási órákra, a házi feladatok elkészítése.

5. Iskolaotthon

Az oktatás megszervezése a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban - melyben a tanulók elsajátítják az új ismereteket, tananyagot, és a következő tanítási napra is felkészülnek- a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások, a szabad foglalkozások, a mindennapos testnevelés foglalkozási időkeretben történik.

A tanítási órák és a szabadidő összefüggő rendszert alkot. A tanulás és a szabadidő váltakoznak, szem előtt tartva ezzel a gyermekek terhelhetőségét. A tanulók szabadon bekapcsolódhatnak az intézmény tanórán kívüli foglalkozásaiba.

- Az egész napos iskolai nevelés és oktatás során a kötelező tanórai és egyéb foglalkozások szervezése a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva,

egymást felváltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve történik – csak alsó tagozaton kerül megszervezésre.

- A két tanító között egyenlően oszlanak meg a feladatok
- a tanítási órák megoszlása: délelőtt – nehezebben elsajátítható tárgyak, délután – készségtárgyak, könnyebben elsajátítható tantárgyak
- A gyermekek tevékenykedtetésén alapuló, egész nap kedvező pedagógiai hatást nyújtó munkarend kialakítása válik lehetővé.
- A tanítás, a tanulás, az aktív pihenés, a szabadidős tevékenységek célszerűen váltogatják egymást.
- Meghitt viszony alakul ki a pedagógus és a tanuló között. (A szülőkkel szoros és harmonikus együttműködésre törekszünk.)
- Minden gyermek különböző, eltérő fejlettségi szintet mutat egyes területeken: így ennek megfelelően foglalkozunk velük.

6. Szakkörök

Szerveződése: érdeklődési kör szerint, különböző évfolyamú tanulókból

Tartalma: a tanórákon kívüli, gazdag műveltségi és oktatási anyag

Cél: képességfejlesztés, tehetséggondozás, a személyiség gazdagítása, a szociális kapcsolatok bővítése, ismeretszerzés

7. Egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében differenciált képességfejlesztés

- tehetséggondozás, verseny előkészítők, nyelvvizsga felkészítés, középiskolai előkészítők.
- fejlesztés- sajátos nevelési igényű gyermekekkel, beilleszkedési-, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdőtanulókkal való foglalkozás.
- felzárkóztató foglalkozás – tantárgyi korrepetálás, felzárkóztatás, tananyag pótlása, elmélyítése, gyakorlás, versenyfelkészítés.

8. Iskolai sportkör keretében tömegsport és versenysport

Cél: a tehetséggondozás, az erőnlét, az ügyesség, az állóképesség fejlesztése, a harmonikus, összerendezett mozgás kialakítása; az egy-egy sportágban kiemelkedő tanulók, csoportok versenyekre történő felkészítése

Szerveződés: sportágak szerint külön fiú- és lánycsoportokban

Versenysport:

- röplabda 1-8. osztályig
- labdarúgás 1-8. osztályig
- teremkerékpár 1-8. osztályig
- művészi torna 1-8. osztályig

Iskolánkban a tanulók szabadon dönthetnek arról, melyik tanórán kívüli foglalkozáson szeretnének részt venni.

A tanév tanórán kívüli foglalkozásait az iskola szeptember 10-ig hirdeti meg, a tanulók igényei alapján. Szeptember 15-i héten indulnak. A tanulók jelentkezése önkéntes, de felvétel esetén a foglalkozásokon a részvétel kötelező a tanév végéig.

Nem tudjuk biztosítani a tanulóknak a szabad tanár választást.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk :

- az angol/német nyelvet,
- az informatikát
- a néptáncot (fiú/lány)
- a rajz/technikát.

A bontás minden esetben a tantárgy jellegéből, a terem méretéből következik.

Ahol a létszám nem éri el a 14 főt, a tankerület engedélye esetén lehet bontani.

Mindennapos testnevelés

2011.évi CXCV. törvény 27.§(11) bekezdése értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. A testnevelés, sport segítségével ki kell alakítani az alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka. A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. Belső igénnyé kell tenni tanulóinkban a mindennapos mozgás igényét, amely életük későbbi szakaszában is meghatározó marad.

Mindennapos testnevelés formái:

- felső tagozaton: heti öt óra
- alsóban: heti öt óra- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán (néptánc) való részvétellel

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése:

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a hon- és népismeret és az etika tantárgyak helyi tantervébe építi be.

Közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyag rész oktatása

A NAT 2020-hoz illeszkedő kerettanterv alapján a következő ismereteket tanítjuk „Technika és tervezés” órákon.

1. évfolyam

- A legalapvetőbb gyalogos közlekedési szabályok. (Hol közlekednek a gyalogosok?

Milyen színű jelzésnél haladhat át a kijelölt gyalogos átkelőhelyen?)

2. évfolyam

- Alapvető gyalogos- és kerékpáros közlekedési szabályok.
- Utazással kapcsolatos alapvető magatartásformák (udvariasság, biztonsági öv).

3. évfolyam

• Helyes viselkedési szokások a különböző közlekedési helyzetekben (gyalogos közlekedés, személygépkocsiban és különböző közlekedési eszközökön való közlekedés során).

- A kerékpár kötelező felszerelései.
- Szárazföldi, vízi és légi közlekedési eszközök.

4. évfolyam

- Helyes viselkedés a közösségi közlekedési helyzetek során.
- Kerékpár működése, kötelező felszerelései.
- Alapvető közlekedési táblák, útburkolati jelek

5. évfolyam.

- Gyalogos közlekedés alapvető szabályai

7. évfolyam

- Közlekedés szerepe a mindennapokban.
- Településen belüli és települések közötti közlekedés ismeretei.
- Útvonalterv internetes program segítségével.
- A közlekedés infrastruktúrája (utak, alul- és felüljárók, hidak, alagutak).
- Fenntartható közlekedés.

Közlekedési teszt a 4. évfolyamon

A negyedik évfolyamos diákok a közlekedési tesztnek március 1-12. között hetente egyszer futhatnak neki. Azok, akik legalább 80 százalékos eredményt teljesítenek, névre szóló tanúsítványt kapnak. Ha valakinek nem sikerül teljesíteni a vizsgát március elején, akkor a tavaszi szünet után, április 19-30. között újra próbálkozhat. Az ismertető szerint a kérdések célja, hogy felmérjék, mennyire ismerik a diákok a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait. Az alapvető közlekedési szabályokról, a tábla- és jelismeretről, a tudatos közlekedés alapelveiről szólnak a kérdések.

A teszt során a tanulók értékelése és minősítése a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben az e célra kifejlesztett program segítségével történik

2.3 Tankönyvek, taneszközök

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a **testnevelés**, a **vizuális kultúra**, valamint a **technika és tervezés**.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
  - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
6. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

2.4 Sajátos pedagógiai módszerek:

A nevelőtestület és az igazgató döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

Intézményünkben a tananyag komplex elsajátításának egyik formája a témanap, vagy témahét, amikor az adott tárgykört a diákok 1-3 tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. A témanapok a tanév rendjének, a munkatervnek a részét képezik, pontosítása évente a tanév eseményeit, időpontjait egyeztető nevelőtestületi értekezleten zajlik.

A témanap, témahét várható pedagógiai eredményei:

- Kialakul és növekszik a munka során a személyes érintettségéből adódó motiváltság.
- Kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony.
- Növekszik az önbizalom, magabiztosság, amely újabb cselekvésre ösztönöz.
- Csökkennek a magatartási anomáliák.
- Fejlődik a cselekvő- és szervezőképesség és az önálló ismeretszerzés képessége.
- Az azonos cél elérésének tudata biztosítja a magas fokú szocializációt.
- A csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, az esetleg periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe.

A témanapok és témahetek részletezése

Témanap neve: Pályaorientációs nap

- Központi témája: minden életkorban az annak megfelelő formában készítse fel a tanulókat a felnőtt életre, a továbbtanulásra, életpályájuk megtervezésére
- Időtartama: 1 nap
- Időpontja: október első fele
- Célcsoportja: 1-8. évfolyam
- Feldolgozási módszerek: tanulási módszerek, tanulási utak és pályák megismertetése, tematikus órák szervezése, pályaorientációs kiállítás meglátogatása, tanulási képességek fejlesztése, környékbeli vállalkozások és meghívott előadók, szakemberek életútjának megismerése.
- Várható pedagógiai eredmények: középiskola-választás elősegítése, későbbi életpálya realizálása, pályaválasztási ismeretek bővülése, pálya utak megismerése
- A megvalósítás felelősei: osztályfőnökök és pszichológus

Témanap neve: Alsó tagozatos napközis témanapok

- Központi témája: havonta változó tematikával
- Időtartama: havi 1 délután
- Időpontja: minden hónapban egyszer
- Célcsoportja: 1-4. osztály napközisei
- Feldolgozási módszerek: kézműves foglalkozások, könyvtárlátogatás, ünnepekhez kapcsolódó megemlékezések, egészségnevelés, környezetvédelem, közlekedésbiztonság, sportvetélkedők,

- Várható pedagógiai eredmények: kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony, a csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, az esetleg periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe.
- A megvalósítás felelősei: tanítók

Témanap neve: Magyar Diáksport napja

- Központi témája: az Európai Diáksport Napjához csatlakozva a legalább napi 2 óra sportot népszerűsítjük
- Időtartama: 1 nap
- Időpontja: szeptember utolsó hete
- Célcsoportja: 1-8. osztály
- Feldolgozási módszerek: futóversenyek, akadálypályák, tematikus játékok, vetélkedők.
- Várható pedagógiai eredmények: a mozgás a mindennapok részévé válik, a sportolás öröme túl az egészséges táplálkozás, a vízivás és a zöldség-gyümölcs fogyasztás népszerűsítése is zajlik.
- A megvalósítás felelősei: testnevelők

Témanap neve: Föld napja

- Központi témája: a Föld természeti környezetének megóvása
- Időtartama: 1 nap
- Időpontja: április 22.
- Célcsoportja: 1-8. évfolyam
- Feldolgozási módszerek: faültetés, rajzversenyek, környezeti vetélkedők, falutakarítás • Várható pedagógiai eredmények: műanyagmentes világ előmozdítása, környezetvédelmi tudatosság fejlődése
- A megvalósítás felelősei: természettudományi munkaközösség vezetője

Témanap neve: Madarak és fák napja

- Központi témája: természetvédelem iránti elkötelezettség kialakítása
- Időtartama: 1 nap
- Időpontja: május 10-e
- Célcsoportja: 1-8. évfolyam
- Feldolgozási módszerek: előadások, oktató célú séták, faültetés, parkosítás, vetélkedők

- Várható pedagógiai eredmények: az év fájának és év madarának megismerése, az épített környezet és a természeti világ összhangjának megfigyelése
- A megvalósítás felelősei: természettudományi munkaközösség

Témanap neve: javasolt témahetek közül a tanév elején a Munkatervben meghatározott témahét

- Központi témája: Digitális, Fenntarthatósági Témahét vagy PénzHét
- Időtartama: 3-5 nap
- Időpontja: rendeletben szabályozott
- Célcsoportja: 1-8. osztály
- Feldolgozási módszerek: órai tevékenységek, előadások, versenyek, vetélkedők
- Várható pedagógiai eredmények: a digitális világ, a fenntartható fejlődés és a pénzügyi faültetés, vetélkedők
- Várható pedagógiai eredmények: az év fájának és év madarának megismerése, az épített környezet és a természeti világ összhangjának megfigyelése
- A megvalósítás felelősei: természettudományi munkaközösség

Témanap neve: javasolt témahetek közül a tanév elején a Munkatervben meghatározott témahét

- Központi témája: Digitális, Fenntarthatósági Témahét vagy PénzHét
- Időtartama: 3-5 nap
- Időpontja: rendeletben szabályozott
- Célcsoportja: 1-8. osztály
- Feldolgozási módszerek: órai tevékenységek, előadások, versenyek, vetélkedők
- Várható pedagógiai eredmények: a digitális világ, a fenntartható fejlődés és a pénzügyi faültetés, vetélkedők
- Várható pedagógiai eredmények: az év fájának és év madarának megismerése, az épített környezet és a természeti világ összhangjának megfigyelése
- A megvalósítás felelősei: természettudományi munkaközösség vezetője

Témanap neve: javasolt témahetek közül a tanév elején a Munkatervben meghatározott témahét

- Központi témája: Digitális, Fenntarthatósági Témahét vagy PénzHét
- Időtartama: 3-5 nap
- Időpontja: rendeletben szabályozott
- Célcsoportja: 1-8. osztály
- Feldolgozási módszerek: órai tevékenységek, előadások, versenyek, vetélkedők

- Várható pedagógiai eredmények: a digitális világ, a fenntartható fejlődés és a pénzügyi tudatosság fejlesztése
- A megvalósítás felelősei: szaktanárok, tanítók .

2.5 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz, ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
  - Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
  - A második évfolyamtól a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
    - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
    - JÓL TELJESÍTETT
    - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
    - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
  - A második évfolyamtól félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
8. A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: ***jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)***.
10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
11. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül
12. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

13. A félévi és év végi jegyek megállapításakor:

1,5 - 1,65

2,5 - 2,65

3,5 - 3,65

4,5 - 4,65 közötti átlag esetén a pedagógus dönt, hogy felfelé vagy lefelé kerekít.

14. A témazáró dolgozatok százalékos eredményeinek érdemjegyei

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

15. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

16. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

17. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tiszteletudó;

- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
  - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
  - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
  - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja;
  - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
  - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
  - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
  - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
  - feladatait nem minden esetben teljesíti;
  - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
  - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
  - igazolatlanul mulasztott;
  - osztályfőnöki intője van.
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

18. A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

19. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

20. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

21. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;

- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje Törekedni kell arra, hogy a tanítási évben az értékelések során keletkezett érdemjegyek a legrövidebb időn belül rögzítésre kerüljenek a KRÉTA naplóban. A témazáró dolgozatok kijavítására a pedagógusoknak két hét áll rendelkezésükre, ezért az elektronikus naplóban az érdemjegyek rögzítésének határideje is két hét.

Hit- és erkölcs tanterv értékelése:

Az iskola a KRÉTA rendszerben a tantárgyak elnevezésénél az „Etika/Hit- és erkölcs tanterv” megnevezést használja, ugyanakkor a csoportok szervezésében különbözteti meg a különböző felekezeti tanulócsoportokat. A hitoktatók a Kréta rendszerben értékelik a tanulókat az egyház követelményeinek megfelelően, az etika tanárok pedig a pedagógiai program követelményeinek megfelelően.

2.6 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái.

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
- szaktanári dicséret,
  - napközis nevelői dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,
  - példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;

- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi, ellene ***a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az autizmussal élő tanulók a magatartás és szorgalom osztályozása alól a fejlődészavar specifikumára (szociális beilleszkedési zavarok) való tekintettel felmentést kapnak.

2.7 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- a) Intézményünk működésében az egyenlő bánásmód követelményei érvényesülnek
- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásában, a felvételi kérelmek elbírálásában,
  - teljesítmények értékelésében,
  - az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosításában és igénybevételében,
  - az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférésben,
  - az oktatásban megszerzhető bizonyítványok, oklevelek kiadásában,
  - a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférésben,
  - az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetésében.
- b) Feladatok, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tett intézkedések.
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő szülők megfelelő tájékoztatást kapjanak az iskolai végzettséghez kötődő nyilatkozataikhoz, válják teljes körűvé a nyilatkozattétel a HHH tanulókról.
  - Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz. A HH és HHH tanulók részvételi arányának növelése az emelt óraszámú idegen nyelvi képzésben.
  - Az iskolai nevelésben, oktatásban a teljes körű integráció megvalósítása.
  - A HH és HHH tanulók részvételi arányának növelése a művészetoktatásban, a tanórán kívüli foglalkozásokon, a nyári táborokon, az Útravaló ösztöndíj programban.
  - A HH és HHH tanulók körében a mulasztási átlag iskolai átlagra való csökkentése.
  - A HH és HHH tanulók kompetencia mérési eredményeinek javítása, az osztályisméltések számának vizsgálata.
  - A mérési eredményekben az országos átlaghoz viszonyított lemaradás esetén intézkedési terv készítése a tanulók megsegítésére.
  - A tanulók osztályba sorolásakor felmenő rendszerben figyelemmel kell kísérni, hogy a párhuzamos osztályokban a HHH tanulók aránya ne legyen több 25%-nál.
  - Ingyenes étkezés, ingyenes tankönyv, a művészetoktatásban térítési díj mentességének biztosítása a HH és HHH tanulók körében a törvényi előírásoknak megfelelően.
  - A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására,
- személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból
- hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük,
- amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.
- Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:
- • a kulcskompetenciák fejlesztését,
- • az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a
- digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- • méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- • tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- • a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- • a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- • környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- • egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- • hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- • a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- • a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- • a továbbtanulás támogatását,
- • személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- • a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- • partnerközpontú nevelést.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti, különösen valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek).
- Az SNI és BTMN szakvéleményekben foglalt fejlesztési javaslatokat megismertetjük az érintett pedagógusokkal, szaktanárokkal (pl. szóbeli vagy írásbeli számonkérés előtérbe helyezése).

- Intézményünkben a szociális segítő heti két alkalommal tart fogadóórát mind az alsó, mind a felső tagozaton.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókra vonatkozó intézményi stratégia

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulónak azt a tanulót nevezzük, akinek az adott tanévben a

tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Az iskolában megjelenő lemorzsolódások okai:

- az SNI, BTMN tanulók létszámának növekedése
- a tanulás során jelentkező iskolai kudarok
- a tanulási nehézséggel küzdő tanulók motivátlansága
- a helyes tanulási szokások kialakításának hiánya
- negatív önértékelés, önbizalomhiány
- a szülői támogatás hiánya
- gyakori hiányzások

A lemorzsolódás elkerülése érdekében feladatunk:

- a tanulásban lemaradó tanulókat motiválni kell
- felzárkóztatást kell biztosítani részükre
- egyéni tanulási szokásaikat ki kell alakítani
- tanulmányi munkájukat nyomon kell követni
- kapcsolatot kell tartani a szülőkkel
- növelni kell a tanulók önbizalmát
- erősíteni kell a pozitív jövőképet a tanulóknak
- segíteni kell a reális önértékelésen alapuló pályaválasztást
- együtt kell működni a szaktanárnak, osztályfőnöknek

2.8 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek:

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulóink képesek legyenek felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy tanulóink képesek legyenek tenni saját egészségük érdekében.

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük minél alaposabb megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, és az azok elleni tudatos fellépésre.

A programok megvalósítása alapvetően az iskolai élet színterein történik, azonban, ha a körülmények megkívánják, kilépünk az iskola falai közül. A programok végrehajtói alapvetően a szaktanárok, az iskola nevelőtestülete.

Kapcsolatot tartunk fenn olyan intézményekkel, szervezetekkel is, amelyek drog-prevenációs, egészségnevelési és környezeti nevelési munkánkat segíthetik.

Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja, feladata

- a tanulók egészségük megőrzése és védelme érdekében rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal,
- tanulóink ismerjék meg és sajátítsák el az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat; legyenek birtokában az egészséges életvitelhez szükséges képességeknek,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten, tanórai és tanórán kívüli foglalkozás keretében foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjaiból fontos ismeretekkel:
  - az egészséges táplálkozás,
  - az egészségre káros szokások (inaktív életmód, helytelen táplálkozás),
  - az antihumánus szenvedélyek, (drog-, és alkoholfogyasztás, dohányzás),
  - az aktív életmód, a sport,
  - személyes higiénia,
  - szexuális fejlődés,
  - az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók,

- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései területén.
- Az iskola egészségnevelést szolgáló tevékenységi formák a tanórai nevelésben

1-4. évfolyam

- Az egészségnevelés legfőbb közvetítői a tanítók, akik környezetismeret, magyar és technika órákon foglalkoznak elsősorban az egészséges táplálkozás, a tisztálkodás, a napi szokások kialakítása, a társas kapcsolatok, és a viselkedésformák témaköreivel.

5-8. évfolyam

- Az osztályfőnöki órákon tanári irányítással, kötetlen beszélgetések során foglalkozunk a személyes higiénéjával, a helyes táplálkozással, a testi- lelki egészség megőrzésének, a folyamatos önképzés szükségességével.
- Az osztályfőnöki órák keretében a rendőrség ifjúságvédelmi munkatársai rendszeresen tartanak előadást a fiatalkori bűnözéssel, az alkoholizmussal, a kábítószer-használat káros hatásaival kapcsolatos témákban.
- A serdülőkori biológiai változásokkal, szexualitással kapcsolatos témák feldolgozásakor is rendszeresen hívunk szakértő előadót.
- A 6. évfolyamon az egészségtan, a 8. évfolyamon a biológia tantárgy tanításakor kiemelten foglalkozunk a tanulói szokások, az étrend, valamint az egészségmegőrző magatartás kialakításához szükséges alapismereteket közvetítésével.
- Az erkölcsi értékek megismerésében, valamint a helyes önismeret kialakításában, a társas kapcsolatok fejlesztésében fontos szerepet játszanak a magyar nyelv és irodalom órák is.
- A tanulók egészséges életmódra nevelésében fontos szerepe van a technika tantárgynak is.

Az alsó és felső tagozaton egyaránt nagy hangsúlyt kap a testnevelés órák során az egészségmegőrző, egészségfejlesztő testmozgás. Iskolánkban több tanórán kívüli sportfoglalkozáson is részt vehetnek a diákok (kézilabda, röplabda, kosárlabda, futball atlétika).

Tanórán kívül egészségnevelést szolgáló tevékenységi formák

- Minden tanév novemberében egészségnapok, vagy egészséghet szervezése játékos vetélkedőkkel, előadásokkal
- Szakkörök (csecsemőápolási, vöröskeresztes, katasztrófavédelmi)
- Túrák, kirándulások
- Versenyek (egészségmegőrző, csecsemőápolási, vöröskeresztes, katasztrófavédelmi)
- Előadások

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés célja, feladata:

- a környezet értékei iránti felelős magatartás és életvitel kialakítása
- fenntartható fejlődés elveinek megismerése, azokkal való azonosulás
- erősíteni a tanulóknál a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzésének szükségességét,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás és életvitel kialakítása, (szelektív hulladékgyűjtés, takarékos energiafelhasználás)
- a globális összefüggések megértetése,
- a természet közelség igényének erősítése,
- érzékenyvé kell tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- megismertetni a tanulókkal a környezetbarát technológiákat, energiákat
- fejleszteni a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva ezzel az életen át tartó tanulást
- iskolai környezetünket úgy alakítani, hogy ezzel mintát adjunk a tanulóinknak.

A környezeti nevelés rövidtávú céljai, azok elérésének eszközei:

- Tanulók érdeklődésének felkeltése a természetes és társadalmi környezetük mind alaposabb megismerése iránt. (tanórák, tanulmányi kirándulások, erdei iskola)
- Tanulóink aktívan vegyenek részt fenntartható fejlődés egyik fontos folyamatában, az újrahasznosításban (hulladékgyűjtés)
- Az anyag és energiapazarlás elleni aktív fellépés, fogyasztói szokások megváltoztatása (energiaőrjárat)
- Rendezett, tiszta, „zöld” környezet iránti igény erősítése (termek, iskola udvarának zöldítése, zöld őrjárat fűszerkert ápolása)
- Problémaelemző, rendszerező gondolkodás fejlesztése, ok-okozati összefüggések felismerése (tanóra, erdei iskola, vetélkedők)
- Intézményeink az Ökoiskola éves feladatairól, programjairól munkatervet készítenek, amit a honlapjukon nyilvánosságra hoznak.

Személyi feltételek

Pedagógusaink elkötelezettek a környezettudatos magatartással kapcsolatban, ami az oktató-nevelő munka minden területén megnyilvánul. Intézményünkben ökoiskolai munkacsoport működik.

Az iskola környezeti nevelést szolgáló tevékenységi formák a tanórai keretben:

- Minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon kiemelten törekszünk arra, hogy diákjaink egységes egészként lássák a természetet és benne az embert. Megpróbáljuk megtanítani őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük lévő összefüggéseket, saját és az iskolai életben is tudják alkalmazni a fenntartható fejlődés elveit.
- Fontos a tantárgyak közti kapcsolatok erősítése, így a tanulók egységégből láthatják az egyes témához kapcsolódó ismereteket.
- A természettudományos tantárgyak (földrajz, fizika, kémia, biológia) megfelelő fejezeteiben tanítjuk a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat.
- Történelem, magyar, rajz, földrajz órákon kiemelt szerepet kap a helyi értékek ismertetése.
- A környezeti nevelésben is fontos szerepe van az osztályfőnöki óráknak.

Az iskola környezeti nevelést szolgáló tevékenységi formák a tanórán kívül:

- rendhagyó órák (hulladékkezelő, múzeum, állatkert stb.)
- szakkörök
- erdei iskola
- tanulmányi kirándulások
- tanulmányi versenyek
- nyári táborozások,
- üzemlátogatásokon pl. Vízmű
- pályázatok, kiállítások,
- „jeles napok”, iskolatakarítás, dísznövény ültetése (pl.: Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld világnapja, Madarak és fák napja)
- kiállítások, előadások

Az egészségi és a környezeti nevelés során alkalmazott módszerek:

- élményalapú, tapasztalatközpontú ismeretszerzés

- játékok: szituációs és drámajátékok
- modellezés (főként alsó tagozaton)
- plakátkészítés, művészi kifejezés
- megbeszélés, vita, média használata
- kiselőadások, gyűjtő munkák

2.9 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek (A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések)

A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2020. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
  - A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. Minden év augusztus 31-ig a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója;
  - a nevelőtestület bármely tagja;
  - a nevelők szakmai munkaközösségei;

- a szülői munkaközösség;
  - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselői útján az igazgatónak javasolhatják.
  3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a szülői munkaközösség véleményét.
  4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
  5. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.sarberki.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - az iskola igazgatójánál

3. Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program hatálybalépése

A pedagógiai Program 2024. szeptember 01. napján a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, és visszavonási érvényes. A felülvizsgált pedagógiai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2021. szeptember 01. napján készített (előző) pedagógiai Program.

A Pedagógiai program felülvizsgálata

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi a fenntartó, a nevelőtestület, a diákönkormányzat, az intézményi tanács, ennek hiányában az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell betérjeszteni. A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: Tatabánya, 2024.08.27.

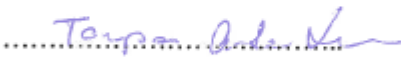
K. M. K. K. K.
igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Programot a Pólya György Általános Iskola szakmai munkaközössége 2024 év augusztus hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösség véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Tatabánya, 2024. augusztus 27.

a munkaközösség vezetője

A Pedagógiai Programot az szülői szervezet 2024 év augusztus hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Tatabánya, 2024. 08. 27.

szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Program a nevelőtestület bevonásával 2024. év augusztus hó 27.napján került megalkotásra, melyről jegyzőkönyv és jelenléti ív készült.

Kelt: Tatabánya, 2024. augusztus 27.

igazgató

a nevelőtestület képviselője

Jelen Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a Tatabányai Tankerületi Központ képviseletében, mint az intézmény fenntartója jóváhagyom. Az esetlegesen felmerülő finanszírozási igények a kötciezetségvállalási rendje szerint, egyedileg kerülnek elbírálásra.

Kelt: Tatabánya, 2024. év augusztus hó 30. nap

Vereckei Judit

Vereckei Judit

tankerületi igazgató

fenntartó képviselője

Melléklet

1.sz. melléklet

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiais fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
  - a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
  - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
  - képességfejlesztő játékok, eszközök,
  - számítógépek fejlesztő programokkal,

Autizmussal élő gyermekek:

olyan pervazív (átható) fejlődési zavar, amelyben a három különböző területen jelenik meg minőségi károsodás: a kommunikáció, a szociális viselkedés és a rugalmas viselkedésszervezés területein. A szociális és kommunikációs készségek sérülése, valamint a tevékenységek megszervezésének nehézsége miatt a világ kaotikus, átláthatatlan számukra. Ahhoz, hogy

megteremtjük a biztonságos környezetet, átláthatóvá kell tennünk számukra a környezetet, amelyet a tér és idő szervezésével, vizuális segítségekkel érhetünk el. A fejlesztéshez, a hatékony eszközrendszer kialakításához autizmusban képzett szakember segítsége szükséges. Sikeres integráció egyik fontos feltétele a lehető legnagyobb fokú segítségnyújtás a tevékenységek térbeli és időbeli megszervezésében: a gyermek érhető információt kapjon arról, hogy mikor mit kell vagy lehet csinálni, hol történik az adott tevékenység, mennyi ideig tart, mi lesz a következő tevékenység, hogyan kell egy tevékenységet elkezdeni, illetve befejezni. Szakszerű ellátásukhoz szükséges gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens, mentálhigiénés munkatárs jelenléte, illetve az osztályban tanító pedagógusok megfelelő felkészítése,

A fejlesztés alapvető feltételei:

- a tárgyi és személyi-szakmai feltételek megteremtése
- speciális taneszközök biztosítása
- megfelelő szakmai háttér: az iskola tanulói és a szülők körében felvilágosító, preventív munka, hogy megfelelően elfogadóak legyenek sajátos nevelési igényű gyerekekkel, és minél sikeresebb legyen az autizmussal élő gyerekek befogadása a többségi iskolába.
- a tantestület pozitív, befogadó attitűddel való felkészülése a feladatra: különösen nagy feladat hárul azokra a pedagógusokra, akik osztályukban felvállalják az autista gyermekek befogadását, de az intézmény valamennyi dolgozójának tájékozottnak kell lennie a témában, hogy a gyermekek integrációját - akár egy folyosói találkozás alkalmával is - segíthessék

Az autizmus területén jártas szakember: az autizmussal élő gyerekek képességkultúrája nagyon változatos, minden gyermekhez más kulcs vezet, ezt a kulcsot megtalálni csak megfelelő szakember segítségével lehet.

- az autizmussal élő gyermekek oktatásában részt vevő szakemberek együttműködése, állandó vélemény cseréje, kommunikációja
- Az autizmussal élő gyermek tanulási és gondolkodásmódja élesen különbözik a típusos gyermekétől, a velük történő foglalkozás a szokásostól eltérő, és csak az autizmus természetének megértésén alapuló intuícióval lehetséges.
- Az érintett tanulók terhelése kétszeres, mert a tananyag mellett meg kell tanulniuk a szociális interakciókban való részvétel módjait.
- Különösen hangsúlyos fejlesztendő tartalmak:

- Viselkedési szabályok, minták
- Énkép, önismeret
- Érzelmek kifejezése
- Önkontroll
- Az emberi kapcsolatok rendszere
- Mások tulajdonságai, tevékenységi körei, érzelmi reakciók felismerése
- Az érdeklődésnek, életkornak megfelelő örömteli szabadidős készségek
- A felsorolt tartalmak oktatásához autizmus specifikus pedagógiai módszerek állnak rendelkezésre.
- Az integráció lehet részleges, teljes, fordított, szociális a gyermek specifikus állapotától függően. A mi intézményünkben mindhárom integrációs formát alkalmazzuk.

Az autizmus szempontú csoportos befogadó oktatás megvalósítása

A befogadás (inklúzió): Magyarországon leginkább az integráció kifejezést használják a szakemberek az általános pedagógia körébe tartozó és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttes nevelésével-oktatásával kapcsolatosan. A fogadás (integráció) és a befogadás (inklúzió) fogalmait eltérő szintekként értelmezzük.

A befogadás (inklúzió) többértékű fogalom, amely a fogyatékos és nem fogyatékos gyermekek közötti interakció maximális megvalósítását célozza. A fogyatékos gyermekek nevelését -oktatását vállaló többségi iskolaként, tudatos felkészülésünk nyomán a hangsúly nem a gyermekek pusztán együttlétének, hanem az együttes tevékenyedésnek, a közös játékoknak, a közös tanuláson, a kölcsönös kommunikáción van, ami a befogadó és a beilleszkedő fél számára egyaránt alkalmazkodást tesz szükségessé, és egyaránt jelent adást-kapást a megvalósítás során.

Speciális megközelítés a tanításban

- Az autizmussal élő gyermekek csoportjáról közoktatási szempontból egységesen kell gondolkodni, mert lényegében azonos szociális, kommunikációs, gondolkodásbeli fogyatékoságaik és fejlődési zavaruk miatt (általános értelmi képességeiktől függetlenül) azonos jellegű, speciális szükségleteiket kielégítő nevelési megközelítésre van szükség.
- Az optimális terhelés érdekében a feladatokat a gyermek képességeinek megfelelő lehető legnagyobb nagyságú lépésekre kell bontani. Egyénre szabott motivációs rendszert kell kialakítani. Jutalomnak azt tekinthetjük, ami a gyermek számára

örömforrás (ez lehet nagyon egyedi, szokatlan, a tárgytól a szociális megerősítésig).

- Törekedni kell arra, hogy a tevékenység önmagában jutalomértékűvé váljon, hogy fokozatosan el lehessen hagyni a külső jutalmakat.
- A követelményeket az objektív körülményekből fakadó szükséges dologként kell megjeleníteni és nem a pedagógus személyes kívánságaként.

Protetikus környezet kialakítása

- Az intézménynek az autizmussal élő gyermekek fejlődéséről az egyéni szükségleteknek megfelelő speciális pedagógiai támogatás révén, a tanulók egész élettevékenységét: a tanulási, közösségi, munka- és szabadidős tevékenységet befolyásolva kell gondoskodni.
- Az intézményben a tárgyi, fizikai környezet csak a szükséges információkat tartalmazza, segítve ezzel a tanulók figyelmének fenntartását és a megértést. (Zavaróak lehetnek a fény-árnyék viszonyok, felületek, mintázatok, színek, szagok, zajok, felesleges dekoráció, kényelmetlen bútorok, váratlan változások stb.)
- A pedagógusok tudatosan tervezik kommunikációjuk minden dimenzióját és számolnak azzal, hogy ők is lehetnek olyan ingerforrás, amely a gyermeket zavarják (pl.: sok hangos beszéd, szemüveg, ékszer, mintás, színes ruha, új frizura, illatok, váratlan változás a viselkedésükben).

Az egyes tantárgyak tanítása és tanulása

- Az egyes tantárgyak tanítása és tanulása terén is nehézségekkel kell számolni. Ezek természetesen nem minden autizmussal élő gyermekre érvényesek, de gyakoriak.
- A nagymozgásra jellemző fejletlenség gyakran nehezíti a gyermek részvételét és a pedagógus feladatát a testnevelés órán. A gyermekek félhetnek a magasba felmászástól bordásfalon és kötélén, nehézségeik lehetnek az ugró és labdás feladatokban. A csapatjátékokban szociális gyengeségeik okozhatnak nehézséget.
- A történelem tantárgyhoz kapcsolódó adatok memorizálása általában jó, azonban az egyes korszakok emberi tapasztalatainak empátia útján történő megértése nehezebb.
- A matematika területén a becslés és az általánosítás nehézségei gyakoriak.
- A magyar nyelv és irodalom feladatainak megoldásában az empátia és általánosítás gyengeségein kívül nehézséget jelent a tényszerű és fiktív olvasmányok,

fogalmazások megoldása. A mozgásos fejletlenség kihat a kézírásra is. Az olvasásra jellemező teljesítmény jobb a beszédbeli képességeknél.

- Az idegen nyelv mechanikus részének elsajátítása nem okoz nehézséget, azonban a nyelv szociális kontextusban való megértése és használata fokozza az autizmussal élő gyermekek nehézségeit. A hagyományos, nyelvtanra és szókincsre hangsúlyt helyező módszer eredményesen alkalmazható.
- Ezen kívül az autizmussal élő gyermekek fejlődését szolgálja a kommunikáció központú magyar nyelv és irodalom, valamint idegennyelv-tanítás.

A szakmai irányelvek és a szakirodalom alapján ismert, hogy a befogadó nevelés-oktatás nehézségei leküzdésének alapja az autizmus-specifikus megközelítések és módszerek alkalmazása, a befogadó szemléletű, jól felkészült pedagógus, gyógypedagógus egyidejű jelenléte az intézménybe, valamint a gyermekek számára megnyugtató környezet, amit a mi iskolánkban a Szivárvány-ház jelent. Ebben a környezetben biztosított a tökéletes nyugalom, ill. azok a mindennapi életre felkészítő életterek (konyha, fürdőszoba), melyek segítenek számukra a hétköznapi dolgokban való eligazodásban, a napi rutinok elsajátításában.

Az integrált nevelés-oktatás jó hatással van a fogyatékos gyerekek ép társaira is, akik hamar megtanulják, hogy az emberek sokfélék, és ennek köszönhetően sokkal inkább elfogadók, befogadók lesznek